

**GODIŠNJI POJEDINAČNI FINANSIJSKI
IZVJEŠTAJI SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG
REVIZORA**

**ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2024. GODINE**

Fondacija MOZAIK

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje.....	3
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	4
izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o finansijskoj poziciji	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
izvještaj o novčanom toku	8
Bilješke uz finansijske izvještaje.....	9-48

ODGOVORNOSTI ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH 15/21), Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju realnu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja Fondacije za to razdoblje.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da Fondacija ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se nekonsolidirani finansijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Fondacija nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću, odražavati finansijski položaj Fondacije kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Fondacije, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprečavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan **05. juna 2025. godine**, i potpisani su od strane:

Zoran Puljić, Direktor
Fondacija MOZAIK
Splitska 14
71000 Sarajevo
BiH

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA Osnivačima i Upravnom odboru Fondacije MOZAIK

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izvještaja Fondacije MOZAIK koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu završenu na taj dan te bilješke uz finansijske izvještaje uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Fondacije na dan 31. decembra 2024. godine, njenu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše su odgovornosti prema tim standardima detaljno opisane u dijelu pod naslovom Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja u našem izvještaju. Neovisni smo od Fondacije u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA-inim. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Fondacije za godinu koja završava na dan 31. decembra 2023. godine revidirao je drugi revizor, koji je 26. aprila 2024. godine izrazio nemodificirano mišljenje.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvataju Izvještaj Uprave. Ostale informacije ne uključuju finansijske izvještaje, te se naše mišljenje stoga ne odnosi na njih niti obuhvata bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija. U pogledu naše revizije finansijskih izvještaja, naša je obaveza pročitati ostale informacije, i razmotriti da li su ostale informacije značajno ne konzistentne sa finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim tokom revizije odnosno da li su podložni pogrešnim prikazivanjima. Ukoliko, na bazi provedenih procedura zaključimo da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama, dužni da izvijestimo o ovim činjenicama. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fondacije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Fondaciju ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Fondacije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima i Upravnom odboru Fondacije MOZAIK (nastavak)

Odgovornost revizora

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije, kao i:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fondacije.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fondacije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fondacija ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, te razmatramo odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi sa, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Sarajevo, 05. juna 2025. godine

Za revizorsko društvo:

Azra Krajšek

Ovlašteni revizor i prokurista

MERFI d.o.o. Sarajevo

Registrirani revizori

Porodice Ribar 37

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

A. Mataradžija

Ovlašteni revizor:

Adnan Mataradžija

Broj licence: 3090614235

IZVJEŠTAJ O SVEOBUH VATNIM PRIHODIMA
Za godinu koja je završila 31. decembra 2024. godine

	<i>Bilješka</i>	2024. BAM	2023. BAM
Prihodi od donacija	5	4.733.224	6.201.958
Ostali prihodi	6	490.106	92.888
<i>Poslovni prihodi</i>		5.223.330	6.294.846
Troškovi materijala	7	(53.894)	(54.108)
Troškovi zaposlenih	8	(1.634.044)	(1.597.645)
Troškovi usluga	9	(2.800.862)	(4.034.972)
Amortizacija	13	(256.034)	(335.481)
Administrativni troškovi	10	(17.661)	(177.794)
<i>Poslovni rashodi</i>		(4.762.495)	(6.200.000)
Dobici/(gubici) od otuđenja imovine	11	3.268	60.351
Neto finansijski/(dobici)	12	(7.846)	(34.353)
		(4.578)	25.998
UKUPNI SVEOBUH VATNI VIŠAK PRIHODA/(RASHODA) ZA GODINU		456.257	120.844

Bilješke na stranicama od 9-48 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. decembra 2024. godine

		31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
	Bilješka		
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	13	67.751	172.636
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	292.637	252.350
Ulaganja u povezana pravna lica	14	42.571	42.571
Ulaganja u pridružena lica	15	46.188	46.538
Dati depoziti	16	78.350	51.450
Dugoročna razgraničenja	17	294	943
		527.790	566.487
Kratkoročna imovina			
Zalihe	18	3.647	10.038
Potraživanja od kupaca	19	6.251	18.712
Ostala imovina	20	454.325	315.836
Aktivna vremenska razgraničenja	21	4.760	6.593
Novac i novčani ekvivalenti	22	4.136.352	2.842.452
		4.605.335	3.193.631
UKUPNA IMOVINA		5.133.126	3.760.118
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Trajni izvori	23	948.145	948.145
Višak prihoda/(rashoda)	23	212.758	91.914
Rezultat za godinu	23	456.257	120.844
		1.617.160	1.160.903
Dugoročne obaveze			
Rezervisanja za otpremnine	24	44.120	28.225
Dugoročne obaveze za najam- MSFI 16	25	99.791	-
Dugoročne obaveze za garancije	26	81.214	90.014
		225.125	118.239
Tekuće obaveze			
Kratkoročne obaveze za najam – MSFI 16	25	7.586	4.818
Obaveze prema dobavljačima	27	33.379	90.295
Ostale obaveze	28	229.638	242.970
Odloženi prihodi	29	3.020.238	2.142.893
		3.290.841	2.480.976
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		5.133.126	3.760.118

Bilješke na stranicama od 9-48 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2024. godine

	Izvori finansiranja BAM	Višak prihoda/(rashoda) BAM	Neto rezultat godine BAM	Ukupno BAM
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	948.145	91.914	120.844	1.160.903
Prenos	-	120.844	(120.844)	-
Rezultat godine	-	-	456.257	456.257
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	948.145	212.758	456.257	1.617.160

Bilješke na stranicama od 9-48 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU
za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2024. godine

	Bilješka	2024. BAM	2023. BAM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Neto rezultat za godinu		456.257	120.844
Usklađenja za:			
Amortizacija		256.034	335.481
Kamata priznata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti – MSFI 16		8.637	1.795
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		<i>720.928</i>	<i>458.120</i>
(Povećanje)/smanjenje zaliha		6.391	(7.318)
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od kupaca		12.461	(18.712)
Smanjenje/(povećanje) ostale imovine		(123.960)	250.209
Smanjenje/(povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja		2.482	(1.017)
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(56.916)	59.255
Povećanje/(smanjenje) ukalkulisanih obaveza		877.345	(617.715)
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(6.237)	6.207
Neto novac ostvaren iz / (korišten u) operativnim aktivnostima		1.432.493	129.029
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti			
Novčani izdaci za nabavku nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(203.525)	(176.468)
Prodaja stalnih sredstava		12.089	35.479
Dati zajmovi		(14.529)	(99.565)
Udjeli		350	114.780
Depoziti		(26.900)	(19.750)
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima		(232.515)	(145.524)
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Novi najmovi – MSFI 16		143.760	-
Otplata najмова – MSFI 16		(49.838)	(51.161)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		93.922	(51.161)
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		1.293.900	(67.656)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	22	2.842.452	2.910.108
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	22	4.136.352	2.842.452

Bilješke na stranicama od 9-48 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

a) Historija i osnivanje

Fondacija za razvoj zajednica "Mozaik" upisana je u Registar fondacija pri Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 43. Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01 i 42/03). Na osnovu Rješenja broj 01/6-106-7-MP/02 od 14. oktobra 2004. godine, naziv fondacije je promijenjen u Fondacija Mozaik.

Registrovana adresa Fondacije je Splitska 14, Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2024. godine iznosi 24 (31. decembar 2023. godine: 32).

b) Aktivnost

Fondacija Mozaik je društveno preduzeće s desetogodišnjom strategijom usmjerenom na unapređenje društvenog i ekonomskog razvoja Bosne i Hercegovine.

Ova izjava postala je temelj strateškog usmjerenja Fondacije Mozaik: „Između 2016. i 2026. godine Fondacija Mozaik će predvoditi razvoj nove generacije poduzetne omladine – moralne snage koja kreira novu društvenu i ekonomsku vrijednost, nova radna mjesta, i kao takva služi kao uzor svim mladima.“

c) Članovi Uprave i ključno osoblje

- Zoran Puljić, Direktor;
- Vesna Balta, Direktor interne kontrole i revizije

Članovi Upravnog odbora:

- Azra Sarić, Predsjednik
- Marko Oroz, Član
- Larisa Halilović, Član
- Jasminko Halilović, Član
- Ljiljan Sulejmanović, Član

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH STANDARDA

2.1 Novi i dopunjeni standardi MSFI koji su na snazi za tekuću godinu

Fondacija je u tekućoj godini primjenila niz izmjena i dopuna MSFI izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) koji su obavezni za godišnje periode koji počinju 01. januara 2024. godine ili nakon tog datuma. Usvajanje ovih izmjena i dopuna nije imalo utjecaj na objave niti je bilo efekata na ove finansijske izvještaje. Priroda i uticaj novih usvojenih standarda i izmjena i dopuna su opisani ispod.

Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih i dugoročne obaveze sa ugovornim klauzulama – Izmjene MRS 1

Izmjene MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja iz 2020. i 2022. godine pojašnjavaju da se obaveze klasificiraju kao kratkoročne ili dugoročne u zavisnosti od prava koja postoje na kraju izvještajnog perioda. Klasifikacija nije pod uticajem očekivanja entiteta ili događaja nakon datuma izvještavanja (npr. dobijanje izuzeća ili kršenje uvjeta iz ugovora koje entitet mora ispuniti tek nakon izvještajnog perioda). Ugovorne klauzule kreditnih aranžmana neće utjecati na klasifikaciju obaveze kao kratkoročne ili dugoročne na datum izvještavanja ako je entitet obavezan da ispuni te uvjete tek nakon izvještajnog perioda. Međutim, ukoliko entitet mora ispuniti uvjete ugovora na ili prije datuma izvještavanja, ti uvjeti se uzimaju u obzir prilikom klasifikacije obaveze kao kratkoročne ili dugoročne, čak i ako se poštivanje tih uvjeta provjerava tek nakon datuma izvještavanja. Izmjene zahtijevaju dodatna objavljivanja ukoliko entitet klasificira obavezu kao dugoročnu, a ta obaveza je podložna uvjetima koje entitet mora ispuniti u roku od 12 mjeseci od datuma izvještavanja. Objavljivanja uključuju:

- knjigovodstvenu vrijednost obaveze;
- informacije o uvjetima (uključujući prirodu uvjeta i rokove u kojima entitet mora ispuniti te uvjete); i
- činjenice i okolnosti, ukoliko postoje, koje ukazuju na mogućnost poteškoća entiteta u ispunjavanju uvjeta.

Izmjene se primjenjuju retroaktivno u skladu sa zahtjevima MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Posebna pravila prijelaza primjenjuju se na entitete koji su ranije primijenili izmjene iz 2020. godine u vezi s klasifikacijom obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih.

Obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog najma – Izmjene MSFI 16

U septembru 2022. godine, IASB je završio izmjene uskog opsega zahtjeva za transakcije prodaje i povratnog najma u okviru MSFI 16 – Najmovi, koje pojašnjavaju kako entitet priznaje transakciju prodaje i povratnog najma nakon datuma transakcije. Izmjene preciziraju da prodavac-korisnik prilikom mjerenja obaveze po osnovu najma nakon transakcije prodaje i povratnog najma utvrđuje "plaćanja po osnovu najma" i "revidirana plaćanja po osnovu najma" na način koji ne dovodi do priznavanja bilo kojeg iznosa dobiti ili gubitka koji se odnosi na pravo korištenja koje zadržava. Ove izmjene posebno bi mogle utjecati na transakcije prodaje i povratnog najma u kojima plaćanja po osnovu najma uključuju varijabilna plaćanja koja ne ovise o indeksu ili stopi.

Aranžmani financiranja dobavljača – Izmjene MRS 7 i MSFI 7

Dana 25. maja 2023. godine, IASB je izdao izmjene MRS 7 i MSFI 7 kojima se zahtijevaju specifična objavljivanja u vezi s aranžmanima financiranja dobavljača (AFD). Ove izmjene odgovaraju potrebama investitora za dodatnim informacijama o AFD kako bi mogli procijeniti kako ovi aranžmani utječu na obaveze, novčane tokove i rizik likvidnosti entiteta. Nova objavljivanja pružaju informacije o:

1. Uslovima i odredbama AFD.
2. Knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih obaveza koje su dio AFDi stavkama u izvještaju u kojima su te obaveze prikazane.
3. Knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih obaveza iz tačke (2), za koje su dobavljači već primili uplatu od pružatelja finansiranja.
4. Rasponu datuma dospijeca plaćanja za finansijske obaveze koje su dio AFD i za usporedive obaveze prema dobavljačima koje nisu dio takvih aranžmana.
5. Nenovčanim promjenama u knjigovodstvenim vrijednostima finansijskih obaveza iz tačke (2).
6. Pristupu AFD aranžmanima i koncentraciji rizika likvidnosti kod pružatelja finansiranja. Entiteti će biti obavezni spojiti informacije koje pružaju o AFD.

Međutim, entiteti trebaju razdvojiti informacije o uslovima i odredbama koje se razlikuju, objaviti dodatna objašnjenja kada je raspon datuma dospijeca plaćanja širok i objaviti vrstu i efekt nenovčanih promjena koje su potrebne za usporedivost između različitih perioda. IASB je omogućio prijelazne olakšice time što ne zahtijeva usporedne informacije u prvoj godini primjene, kao ni objavljivanje početnih stanja. Nadalje, zahtijevana objavljivanja primjenjiva su samo na godišnje periode u prvoj godini primjene.

Prema tome, najraniji rok za pružanje novih objavljivanja bit će u godišnjim finansijskim izvještajima za godinu koja završava 31. decembra 2024., osim ako entitet ima finansijsku godinu kraću od 12 mjeseci. Odluke agende Komiteta za tumačenje MSFI-a izdate u posljednjih 12 mjeseci uzete su u obzir za svrhe godišnjeg izvještavanja za godinu završenu 31. decembra 2024. godine. Datumi izdavanja odnose se na datume odobrenja od strane IASB-a:

- Potraživanja po premiji koje se potražuju od posrednika (MSFI 17 i MSFI 9), izdato u oktobru 2023. godine
- Stambene nekretnine i stambeni krediti za zaposlenike, izdato u oktobru 2023. godine
- Garancije za ugovor o izvedenici (MSFI 9), izdato u januaru 2024. godine
- Spajanje između matičnog društva i njegove podružnice u odvojenim finansijskim izvještajima (MRS 27), izdato u aprilu 2024. godine
- Plaćanja uvjetovana nastavkom zaposlenja tokom prijelaznih perioda (MSFI 3), izdato u aprilu 2024. godine
- Obaveze povezane s klimatskim promjenama (MRS 37), izdato u aprilu 2024. godine

Primjena ovih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije dovela do promjena u računovodstvenim politikama entiteta niti su zabilježeni efekti na finansijske izvještaje entiteta za godinu završenu 31. decembra 2024. godine kao rezultat primjene ovih novih standarda i tumačenja.

2.2 Novi i izmijenjeni standardi i tumačenja koji su izdani, ali još nisu stupili na snagu

Standardi i tumačenja u postupku izdavanja koji još nisu stupili na snagu do datuma izdavanja finansijskih izvještaja Fondacije su objavljeni u nastavku. Fondacija namjerava usvojiti ove standarde kada stupe na snagu, ukoliko su primjenjivi.

Nedostatak mogućnosti zamjene valuta – Izmjene MRS 21

U avgustu 2023. godine, IASB je izdao izmjene MRS 21 – Utjecaj promjena u kamatnim stopama na devizne tečajeve, kako bi se preciziralo kako entitet treba procijeniti da li je valuta zamjenjiva i kako treba utvrditi spot kurs kada postoji nedostatak mogućnosti zamjene. Izmjene također zahtijevaju objavljivanje informacija koje omogućavaju korisnicima finansijskih izvještaja da razumiju kako nedostatak mogućnosti zamjene jedne valute za drugu utječe, ili se očekuje da utječe, na finansijske performanse, finansijsku poziciju i novčane tokove entiteta. Izmjene će stupiti na snagu za godišnje izvještaje koji počinju 1. januara 2025. ili nakon tog datuma. Dozvoljeno je ranije usvajanje, ali to mora biti objavljeno. Prilikom primjene izmjena, entitet ne može prepraviti usporedne informacije.

MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima

U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18, koji zamjenjuje MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja. MSFI 18 uvodi nove zahtjeve za prezentaciju unutar izvještaja o dobiti i gubitku, uključujući određene zbrojeve i podzbrojeve. Pored toga, entiteti su obavezni klasificirati sve prihode i rashode unutar izvještaja o dobiti i gubitku u jednu od pet kategorija: operativni, investicioni, finansijski, porezi na dohodak i obustavljeno poslovanje, pri čemu su prve tri nove kategorije. Također, zahtijeva objavljivanje novoodređenih mjera performansi definisanih od strane menadžmenta, podzbrojevima prihoda i rashoda, te uključuje nove zahtjeve za agregaciju i deagregaciju finansijskih informacija temeljenih na identificiranim "ulogama" primarnih finansijskih izvještaja (PFS) i bilješkama. Osim toga, napravljene su izmjene uskog opsega na MRS 7 – Izvještaj o novčanim tokovima, koje uključuju promjenu početne tačke za određivanje novčanih tokova iz operacija prema indirektnoj metodi, ss „dobitka ili gubitka“ na „operativni dobitak ili gubitak“, te uklanjanje opcionalnosti u vezi s klasifikacijom novčanih tokova od dividendi i kamata. Također, postoje konsekvantne izmjene na nekoliko drugih standarda. MSFI 18, kao i izmjene drugih standarda, stupaju na snagu za izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili nakon tog datuma, ali je ranija primjena dozvoljena i mora biti objavljena. MSFI 18 će se primjenjivati retroaktivno. Grupa trenutno radi na identifikaciji svih utjecaja koje će ove izmjene imati na primarne finansijske izvještaje i bilješke uz finansijske izvještaje.

MSFI 19 Podružnice bez javne odgovornosti: Objavljivanje

U maju 2024. godine, IASB je izdao MSFI 19, koji omogućava kvalifikovanim entitetima da odluče primjenjivati smanjene zahtjeve za objavljivanje, uz zadržavanje primjene zahtjeva za priznavanje, mjerenje i prezentaciju prema drugim računovodstvenim standardima MSFI.

Da bi bio kvalifikovan, na kraju izvještajnog perioda entitet mora biti podružnica kako je definirano u MSFI 10, ne smije imati javnu odgovornost i mora imati matično Fondacija (krajnje ili posredno) koje priprema konsolidovane finansijske izvještaje, dostupne za javnu upotrebu, koji su u skladu s računovodstvenim standardima MSFI. MSFI 19 stupit će na snagu za izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili nakon tog datuma, uz dozvoljenu raniju primjenu. S obzirom na to da su vlasničkim instrumentima Grupe javno trguje, ona nije kvalifikovana da odabere primjenu MSFI 19.

Izmjene u klasifikaciji i mjeranju finansijskih instrumenata – Izmjene MSFI 9 i MSFI 7

Dana 30. maja 2024. godine, IASB je izdao ciljanje izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti i MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Objavljivanje, kako bi odgovorio na nedavne praktične upite i uključio nove zahtjeve koji se odnose ne samo na finansijske institucije, već i na korporativne entitete.

Ove izmjene:

- a) pojašnjavaju datum priznavanja i brisanja nekih finansijskih imovine i obaveza, s novim izuzetkom za neke finansijske obaveze koje se izmiruju putem sistema elektronskog prijenosa novca;
- b) pojašnjavaju i dodaju dodatna uputstva za procjenu da li finansijska imovina zadovoljava kriterijum „samo plaćanja glavnice i kamata“ (SPPI kriterij);
- c) dodaju nova objavljivanja za određene instrumente sa ugovornim uvjetima koji mogu mijenjati novčane tokove (kao što su neki finansijski instrumenti sa karakteristikama povezanim s postizanjem ciljeva u vezi s okolišem, Fondacijam i upravljanjem);
- d) ažuriraju objavljivanje za kapitalne instrumente označene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI).

Izmjene iz (b) su najvažnije za finansijske institucije, dok su izmjene iz (a), (c) i (d) relevantne za sve entitete. Izmjene MSFI 9 i MSFI 7 stupit će na snagu za godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2026. godine ili nakon tog datuma, uz mogućnost ranije primjene, pod uvjetom prolaska procesa odobrenja.

Entitet je odlučio ne usvojiti ove standarde, revizije i interpretacije prije njihovih efektivnih datuma. Entitet predviđa da usvajanje ovih standarda, revizija i interpretacija neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje entiteta u periodu prve primjene. Međutim, nije moguće pružiti razumnu procjenu utjecaja dok se ne završi detaljan pregled u godini prve primjene.

2.3. Nedavni razvoj smjernica IASB-a i drugih relevantnih pretpostavki u pripremi finansijskih izvještaja

Zahtjevi vezani za klimatske promjene

Trenutni i potencijalni budući učinak, kao i izloženost utjecajima, rizicima i prilikama vezanim za klimu, i dalje ostaju fokus za pripremače izvještaja, investitore i regulatore. Korisnici finansijskih izvještaja sve više očekuju da entiteti raspravljaju o rizicima i prilikama vezanim za klimu koje utječu na njihove operacije kao osnovni aspekt njihovih poslovnih aktivnosti. Entitet koji nema direktnu izloženost stavkama kao što su emisijski krediti ili porezi na emisije ipak će morati pratiti načine na koje bi prijelaz na svijet sa niskim emisijama ugljen-dioksida ili ugljeničnom neutralnošću mogao utjecati na njegove finansijske izvještaje. Investitori i regulatori sve više traže dokaze da je entitet uzeo u obzir pitanja održivosti i, posebno, klimatske faktore rizika prilikom procjena i odluka u pripremi finansijskih izvještaja. Klimatske promjene imaju značajan utjecaj na kompanije. Postoje fizički rizici – na primjer, oni koji nastaju usljed ekstremnih vremenskih događaja kao što su oštećenje imovine usljed požara ili poplava, kao i prijelazni rizici i prilike koji proizlaze iz regulacija, kao što su dodatni troškovi koje entitet mora podnijeti zbog prijelaza na nisko-ugljičnu ekonomiju, ili troškovi ili koristi od promjena na tržištu ili tehnoloških inovacija. Računovodstveni standardi imaju opšti zahtjev za objavljivanje informacija koje korisnici trebaju kako bi razumjeli utjecaj određenih transakcija, drugih događaja i stanja na finansijski položaj i performanse entiteta. Stoga, s obzirom na trenutni fokus na klimatske promjene, entiteti bi trebali osigurati da su procijenili učinak klimatskih promjena i da pružaju odgovarajuća objavljivanja u skladu s MSFI računovodstvenim standardima. IASB vodi kontinuirani projekt za poboljšanje primjene zahtjeva MSFI računovodstvenih standarda u vezi sa izvještavanjem o učincima klimatskih promjena i drugih nesigurnosti u finansijskim izvještajima, te entiteti trebaju nastaviti pratiti diskusije dok se one razvijaju. Na sastanku u aprilu 2024. godine, IASB je raspravljao i nije imao prigovora na odluku dnevnog reda IFRIC za Klimatske obveze (MRS 37 – Rezervisanja, potencijane obaveze i potencijalna imovina). Komitet za interpretaciju IFRS standarda je bio posebno upitan kako se primjena priznavanja rezervisanja prema MRS 37 odnosi na obaveze neto nulte emisiju. Odluka dnevnog reda pojašnjava da, kada entitet donese izjavu o obavezama neto nulte emisije, procjena će se morati primijeniti na specifične činjenice i okolnosti kako bi se utvrdilo postoji li konstruktivna obaveza. Ako postoji konstruktivna obaveza, a ispunjeni su svi kriteriji priznanja prema MRS 37, entitet bi mogao biti dužan priznati rezervisanje za obavezu neto nulte emisije.

U julu 2024. godine, Komitet je primio dodatni zahtjev za pojašnjenje situacija u kojima je priznata obaveza neto nulte emisije, posebno da li odgovarajući iznos treba priznati kao rashod ili imovinu. Entiteti bi trebali nastaviti pratiti razvoj situacije dok Komitet razmatra ovaj zahtjev. U julu 2024. godine, IASB je objavio Nacrt Izloženog Mišljenja (ED) o klimatskim promjenama i drugim nesigurnostima u finansijskim izvještajima, predlažući ilustrativne primjere kako bi entitet mogao primijeniti zahtjeve MSFI računovodstvenih standarda za objavljivanje učinaka klimatskih promjena i drugih nesigurnosti u finansijskim izvještajima. Nacrt uključuje primjere za prosudbe materijalnosti, objavljivanje pretpostavki, objavljivanje o kreditnom riziku, dezintegrirane informacije i obaveze za vraćanje u prvobitno stanje i obnovu. Period za komentare otvoren je do 28. novembra 2024. godine. U nastojanju da smanje emisije i postignu ugljeničnu neutralnost, mnogi entiteti ulaze u složenije transakcije i aranžmane za koje računovodstvo nastavlja evoluirati. Primjeri ovih transakcija uključuju sisteme trgovine emisijama i virtualne aranžmane za kupovinu energije. U nekim slučajevima, ove transakcije su jasno unutar opsega MSFI računovodstvenih standarda, dok u drugim slučajevima to nije tako jasno. U nedostatku MSFI računovodstvenog standarda koji se posebno primjenjuje na transakciju, drugi događaj ili stanje, menadžment bi trebao koristiti svoje prosuđivanje u razvoju i primjeni računovodstvene politike koja rezultira relevantnim i pouzdanim informacijama.

Entiteti trebaju objaviti informacije o računovodstvenoj politici ako je to materijalno. Informacija je materijalna ako, kada se razmatra zajedno s drugim informacijama u finansijskim izvještajima, može razumno biti očekivana da utiče na odluke korisnika koje donose na osnovu tih izvještaja. MRS 1 također napominje da računovodstvena politika može biti materijalna zbog prirode operacija entiteta čak i ako iznosi za tekući i prethodne periode nisu materijalni. Također, računovodstvene politike razvijene u skladu s MRS 8 predstavljaju primjer politika koje bi se vjerojatno smatrale materijalnim. Entiteti stoga ne bi smjeli potcijeniti važnost objavljivanja računovodstvenih politika vezanih za klimatski uticaj u bilješkama finansijskih izvještaja. Ne postoji specifičan računovodstveni standard koji se bavi računovodstvom za sisteme trgovine emisijama. IFRIC 3 bio je namijenjen za rješavanje računovodstva u ovom području, ali je povučen 2005. godine. Povlačenje IFRIC 3 znači da postoji nekoliko računovodstvenih modela koje entiteti mogu koristiti prema MRS 8 za računovodstvo sudjelovanja u ovim sistemima. Entiteti trebaju objaviti računovodstvene politike koje su usvojene za:

- a) priznavanje,
- b) početno mjerenje,
- c) naknadno mjerenje, i
- d) prezentaciju salda.

Kreditni za emisije koje dodijeli vladina institucija obično se priznaju u skladu sa zahtjevima MRS 20 kao prijem nemonetarnog sredstva. Međutim, MRS 20 omogućava različite opcije računovodstvene politike u vezi sa mjerenjem pri početnom priznavanju i prezentacijom u bilansu stanja i bilansu uspjeha ili ostale sveobuhvatne dobiti. Objavljivanje računovodstvene politike za ove programe ključno je za razumijevanje utjecaja ovih programa na finansijske izvještaje. U mjeri u kojoj entiteti utvrde da aspekti njihovih sistema trgovine emisijama zadovoljavaju definiciju finansijske imovine i kvalificiraju se za računovodstvo zaštite, trebaju dodatno razmotriti zahtjeve za objavljivanje prema MSFI 7 i MSFI 13.

Pored novih računovodstvenih pristupa koje razmatra IASB, entiteti bi trebali uzeti u obzir nedavne izjave svojih lokalnih finansijskih nadzornih tijela. To mogu uključivati nalaze iz nedavnih revizija ili izjave koje ističu ključna područja fokusa za izvještajne periode 2024. Regulatori i dalje naglašavaju teme kao što su umanjivanje vrijednosti, likvidnost/provjera poslovne sposobnosti, i nesigurnosti vezane za klimu, dok zagovaraju veću transparentnost u povezanim objavljivanjima.

U slučaju Bosne i Hercegovine, trenutno ne postoji važeća legislativa ili specifični zahtjevi u vezi sa emisijama ugljen-dioksida.

Globalna implementacija modela pravila OECD Drugog stupa

U decembru 2022. godine, Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) objavila je dokument pod nazivom "Poreski izazovi koji proizlaze iz digitalizacije ekonomije – Globalna pravila protiv erozije poreske baze (Drugog stupa): Inkluzivni okvir za BEPS", koji će se dalje označavati kao "OECD pravila Drugog stupa" ili "pravila".

Ova pravila su osmišljena kako bi osiguralo da velike multinacionalne kompanije, koje spadaju u okvir pravila, plaćaju minimalni nivo poreza na prihod ostvaren u određenom periodu u svakoj jurisdikciji u kojoj posluju. Generalno, pravila primenjuju sistem doplatnih poreza koji dovodi ukupnu količinu poreza plaćenog na višak profita kompanije u nekoj jurisdikciji do minimalne stope od 15%.

Pravila moraju biti inkorporirana u nacionalno zakonodavstvo, u zavisnosti od pristupa svake zemlje. Prateći preporuku OECD-a, nekoliko jurisdikcija je već usvojilo neophodnu legislativu.

Primjena OECD pravila Drugog stupa i određivanje njihovog uticaja na finansijske izvještaje je složen proces i predstavlja brojne praktične izazove. U maju 2023. godine, IASB je izvršio izmene u MRS 12 Porezi na dobit, koje uključuju:

- a) privremeni izuzetak od računovodstvene obaveze za odložene poreze koji nastaju zbog zakonodavstva usvojenog za implementaciju OECD pravila Drugog stupa, i
- b) dodatnih obaveza za obelodanjivanje informacija.

Izmjene koje se odnose na odložene poreze moraju se primjeniti odmah, u skladu sa lokalnim procesima odobravanja, i retrospektivno u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Entiteti su dužni da objave činjenicu da su primjenili izuzetak. Ako su OECD pravila Drugog stupa usvojena ili su bitno usvojena, ali još nisu efektivna za trenutnu finansijsku godinu, entiteti bi trebalo da objave poznate ili razumno procjenljive izloženosti prihodima od poreza Drugog stupa. Ako su pravila već efektivna, subjekti bi trebalo da odvojeno obelodane bilo koji trenutni porez na dobit koji se odnosi na poreze Drugog stupa.

Međutim, zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, Bosna i Hercegovina nije objavila nikakvu namjeru za implementaciju ove legistative, te ne postoje zahtjevi za lokalna društva u ovom pogledu. Ipak, strane matične kompanije mogu se suočiti sa značajnim uticajem u svojim jurisdikcijama, jer će efektivna porezna stopa u Bosni i Hercegovini vjerovatno ostati ispod 15%. Fondacija nije obveznik poreza na dobit, a osnivači nisu nerezidenti BiH i nisu podložni ovim pravilima.

Makroekonomski faktori

Inflacija i visoke kamatne stope mogu predstavljati značajan izvor nesigurnosti u procjenama i imati materijalan utjecaj na knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza. U brojnim jurisdikcijama, nedavni porasti inflacije i kamatnih stopa sada se stabiliziraju ili čak smanjuju, što može zahtijevati ažuriranje objava u finansijskim izvještajima zbog smanjenja volatilnosti. Neka preduzeća možda još uvijek trebaju ažurirati prosudbe i procjene, kao i povezane objave, zbog utjecaja tekuće ekonomske nesigurnosti. Preduzeća također mogu trebati ažurirati analize osjetljivosti kako bi odražavala širi razuman mogući raspon promjena kamatnih stopa te nastaviti razmatrati utjecaj koji su inflacija i visoke kamatne stope imale na njihovu poslovnu uspješnost i finansijski položaj. Porast inflacije i kamatnih stopa utjecat će na mjerenja fer vrijednosti, procjene budućih novčanih tokova, diskontne stope korištene za određivanje sadašnje vrijednosti novčanih tokova, indikatore i testove na umanjenje vrijednosti. Porast inflacije i kamatnih stopa također može uzrokovati značajnu nesigurnost u procjenama u vezi s mjerenjem imovine i obaveza kratkoročne i dugoročne dospelosti. Stoga preduzeća također mogu trebati razmotriti nove ili proširene objave u ovom području.

Međutim, Bosna i Hercegovina nije zemlja koja se smatra hiperinflacijskom.

3. MATERIJALNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde.

b) Konsolidacija

Prezentirani finansijski izvještaji pojedinačni i predmet su konsolidacije od strane Fondacije MOZAIK sa Studio Fin d.o.o. Sarajevo i Mašta d.o.o. Sarajevo, te su dostupni u Bosni i Hercegovini u Finansijsko-informatičkoj agenciji (FIA). Za bolje razumjevanje objavljenih informacija, upućujemo korisnike finansijskih izvještaja da ih čitaju skupa sa konsolidiranim finansijskim izvještajima Grupe.

c) Osnova pripreme

Finansijski izvještaji iskazani su u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (BAM), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2024. godine pripremljeni su u skladu sa načelom historijskog troška. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koja bi bila primljena za prodaju imovine ili plaćena za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između sudionika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira je li ta cijena izravno utvrđiva ili procijenjena pomoću druge tehnike procjene. Procjenjujući fer vrijednost imovine ili obaveze, Fondacija uzima u obzir karakteristike sredstva ili obaveze koje bi sudionici na tržištu uzeli u obzir prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za potrebe mjerenja i / ili objavljivanja u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima određuje se na navedenoj osnovi, osim za plaćanje transakcija temeljeno na dionicama koje su u djelokrugu MSFI 2, leasing poslovi u djelokrugu MSFI-ja 16 i mjerenja koje imaju neke sličnosti sa fer vrijednošću, ali nisu fer vrijednost, kao naprimjer neto utrživa vrijednost u skladu sa MRS 2 ili vrijednost u upotrebi u skladu sa MRS 36. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije napomenuto. Finansijski izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom da će Fondacija nastaviti nesmetano da posluje u budućnosti.

d) Priznavanje prihoda

Fondacija priznaje prihode u skladu s MSFI 15, Prihodi po ugovorima s kupcima, na sve ugovore s kupcima osim na ugovore o najmu iz djelokruga MRS-a 17 „Najmovi“, finansijske instrumente i druga ugovorna prava i ugovorne obaveze iz djelokruga MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MSFI 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“, MSFI 11 „Zajednički poslovi“, MRS-a 27 „Nekonsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“, ugovori o osiguranju iz djelokruga MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i nenovčanu razmjenu među subjektima koji se bave istim djelatnostima, a s ciljem lakše prodaje postojećim odnosno potencijalnim kupcima.

Kada Ugovor s kupcem dijelom potpada pod MSFI 15, a dijelom je u djelokrug nekog drugog standarda vrijedi sljedeće:

- Ako drugi standard definira način na koji razdvojiti i prvi puta mjeriti jedan ili više dijelova ugovora, onda se prvo primjenjuju propisana pravila razdvajanja i mjerenja. Nakon toga se cijena transakcije umanjuje za iznose prvobitno mjerene prema drugim standardima.
- Ako ne postoji drugi standard s uputama o načinu razdvajanja i prvog mjerenja jednog ili više dijelova ugovora, primjenjuje se MSFI 15.

Fondacija priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara odnosno usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu na koju očekuje da je ima pravo ostvariti u zamjenu za obećana dobra odnosno usluge. Fondacija primjenjuje sljedeći model koji se sastoji od pet koraka:

- ustvrditi ugovor(e) s kupcem
- ustvrditi obavezu na činidbe iz ugovora
- odrediti cijenu transakcije
- cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obaveze na činidbu
- prihode priznati kada, odnosno kako subjekt ispunjava svoju obavezu na činidbu.

Identifikacija ugovora s kupcem

Fondacija ugovor s kupcem tretira u sklopu MSFI 15 ako su ispunjeni **svi sljedeći uvjeti**:

- strane ugovora odobrile su ugovor;
- moguće je utvrditi prava i obaveze svake ugovorne strane u vezi s predmetnim dobrima odnosno uslugama;
- moguće je utvrditi uvjete i rokove plaćanja za dobra odnosno usluge koje se prijenose;
- ugovor je komercijalne naravi i

- vjerovatna je naplata naknade na koju subjekt ima pravo u zamjenu za isporuku predmetnih dobara odnosno usluga.

Ako neki ugovor s kupcem ne ispunjava sve prethodno navedene kriterije, subjekt nastavlja ponovno provjeravati ugovor kako bi utvrdio ispunjava li ugovor te kriterije u nekom kasnijem trenutku.

Identifikacija obaveza za činidbe iz ugovora

Na početku ugovora, Fondacija procjenjuje obećana dobra odnosno usluge koje se obavezalo isporučiti te utvrđuje:

- jasno razgraničeno dobro ili uslugu, odnosno paket dobara odnosno usluga, ili
- nekoliko jasno razgraničenih dobara ili usluga koje su suštinski iste i s istim obrascem prijenosa na kupca.

Nekoliko različitih dobara ili usluga se prijenose na kupca istim obrascem, ako su zadovoljena oba sljedeća kriterija:

- svako jasno razgraničeno dobro ili usluga u nizu koju subjekt obećava uzastopno prenijeti na kupca bit će obaveza na činidbu koja će biti zadovoljena tijekom vremena (vidi dolje); i
- jedna metoda mjerenja izvršenja će se koristiti za mjerenje izvršenja obaveze na činidbu tog subjekta do potpunog zadovoljenja obaveze na činidbu koja se odnosi na prijenos svakog jasno razgraničenog dobra ili usluge u nizu na kupca.

Dobro, odnosno usluga, je jasno razgraničena ako su ispunjena oba sljedeća kriterija:

- kupac može ostvariti koristi od samog predmetnog dobra odnosno same predmetne usluge ili iz njihove povezanosti s drugim trenutno dostupnim resursima i
- obećanje subjekta da će predmetna dobra odnosno usluge prenijeti na kupca može se razgraničiti od drugih obećanja sadržanih u ugovoru.

Određivanje cijene transakcije

Cijena transakcije je iznos koji se očekuje da na njega Fondacija ima pravo u zamjenu za prijenos predmetnih obećanih dobara ili usluga. U određivanju cijene transakcije, subjekt razmatra uobičajenu poslovnu praksu u prošlosti. Kod ugovora koji sadrži elemente varijabilne naknade, Fondacija procjenjuje iznos varijabilnog dijela naknade na koji će imati pravo temeljem ugovora. Varijabilna naknada može proisteci iz npr. popusta, količinskih popusta, povrata, nagradnih bodova, sniženih cijena, poticaja, bonusa po osnovi izvršenja, kazni ili sličnih stavki. Varijabilna naknada sadržana je i u eventualnom pravu subjekta na naknadu koje je uvjetovano nekim budućim događajem.

Postupak razdjeljivanja cijene transakcije na ugovorene obaveze na činidbu

Kod ugovora s više obaveza na činidbu, cijena transakcije raspoređuje se na ugovorene obaveze na činidbu prema njihovim relativnim pojedinačnim prodajnim cijenama. Ako pojedinačna prodajna cijena nije izravno vidljiva, Fondacija vrši primjerene procjene. Svaki ukupni popust u odnosu na zbroj pojedinačnih prodajnih cijena dijeli se na predmetne obaveze na činidbu po osnovi relativne pojedinačne cijene. U određenim okolnostima takvu vrstu popusta može biti opravdano razdijeliti na neke, ali ne i na sve obaveze na činidbu. Kod avansnog plaćanja naknade ili naknade koja se plaća s vremenskim odmakom, subjekt razmatra sadrži li ugovor neki značajan finansijski aranžman i, ako da, uskladiti naknadu prema vremenskoj vrijednosti novca.

Priznavanje prihoda kako subjekt ispunjava svoju obavezu na činidbu

Prihod se priznaje prijenosom kontrole, bilo kroz vrijeme, bilo u određenom trenutku. Kontrola nad imovinom definirana je kao sposobnost upravljanja načinom korištenja i pribavljanja gotovo svih preostalih koristi od imovine, što uključuje i sposobnost sprječavanja drugih da upravljaju načinom njenog korištenja i pribavljaju koristi od imovine. Koristi koje se odnose na imovinu su potencijalni novčani priljevi koji se mogu posredno ili neposredno ostvariti i uključuju, ali nisu ograničeni na:

- korištenje imovine radi proizvodnje dobara ili pružanje usluga
- korištenje imovine radi povećanja vrijednosti ostale imovine
- korištenje imovine radi plaćanja obaveza ili smanjenja troškova
- prodaju ili razmjenu imovine
- davanje imovine u zalog za kredit i
- držanje imovine.

Fondacija priznaje prihod kroz vrijeme ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija:

- kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu subjekt omogućuje svojim činidbama,
- subjektova činidba stvara ili poboljšava imovinu koja je pod kontrolom kupca kako se imovina stvara, ili
- subjektovom činidbom ne stvara se imovina alternativne namjene za subjekta i subjekt ima zakonski provedivo pravo na plaćanje za do sada izvršene činidbe.

Kada Fondacija ne ispunjava svoju činiđu kroz vrijeme, ispunjava ju u određenom trenutku. Stoga se prihod priznaje prijenosom kontrole u određenom trenutku. Faktori koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- subjekt ima sadašnje pravo na plaćanje za predmetnu imovinu
- kupac ima pravno vlasništvo nad imovinom
- subjekt je prenio fizički posjed imovine,
- kupac nosi značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad imovinom i
- kupac je imovinu prihvatio.

Troškovi ugovora

Inkrementalni troškovi do sklapanja ugovora priznaju se kao imovina ako se očekuje povrat tih troškova. No, oni su ograničeni na one koji kod subjekta ne bi nastali da nije došlo do uspješnog sklapanja ugovora (npr. naknada za sklapanje posla plaćena posrednicima).

Troškovi nastali radi ispunjenja ugovora priznaju se kao imovina onda, i samo onda ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- troškovi su izravno povezani s ugovorom (ili određenim predviđenim ugovorom)
- troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će subjekt koristiti u ispunjenju svojih obaveza na činiđu u budućnosti i
- očekuje se povrat troškova.

U takve se troškove ubrajaju troškovi kao što su troškovi direktnog rada, direktno utrošenih materijala te dio općih troškova koji se izravno odnosi na ugovor. Imovina priznata po osnovi troškova sklapanja ili ispunjenja ugovora amortizira se u skladu s načinom na koji se prijenose dobra odnosno usluge povezani s imovinom.

e) Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM na dan bilansa po kursu koji je važio na taj dan. Kursne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u bilansu uspjeha. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u konvertibilne marke po kursu važećem na dan određivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave nisu preračunavane od dana transakcije. Kursevi važnijih valuta na kraju godine bili su kako slijedi:

31. decembar 2023.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,769982
31. decembar 2024.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,872683

f) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posudbe terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

g) Oporezivanje

Fondacija obračunava poreze u skladu s poreznim zakonima Federacije BiH. Porez na dobit obračunava se na osnovu oporezive dobiti, izračunate odbitkom od finansijskog rezultata određenih stavki prihoda i rashoda kao što je propisano zakonom Federacije BiH. Iznos poreza na dobit za godinu obuhvaća tekući porez na dobit i odgođeni porez.

Tekući porez

Tekući porez je iznos poreza na dobit za platiti/(vratiti) na oporezivu dobit za razdoblje. Oporeziva dobit se razlikuje od dobiti iskazane u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i troškova koje su oporezive ili neoporezive u drugim razdobljima i ne uključuje stavke koje nisu nikada oporezive ili neoporezive. Obaveza za tekući porez je izračunata koristeći porezne stope važeće na datum bilansa.

Odgođeni porez

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti aktive i pasive, koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja, i iznosa koji se koristi za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođenog poreza temelji se na pretpostavljenom načinu realizacije ili namire knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive po stopama važećim na dan bilansa. Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit na teret koje se može iskoristiti neiskorišteni porezni gubitak, a odgođena porezna obaveza priznaje se za sve oporezive privremene razlike.

Imovina i obaveze nisu priznate ako privremene razlike nastaju iz goodwilla ili iz početnog priznavanja (osim u poslovnim spajanjima) druge imovine i obaveze u transakcijama koje ne utječu na oporezivu ili računovodstvenu dobit. Odgođena porezna obaveza se priznaje za oporezive privremene razlike nastale u svezi s ulaganjima u podružnice, filijale i pridružena društva, te u zajedničke poduhvate, osim ako je matica u mogućnosti kontrolirati vrijeme ukidanja privremenih razlika i ako je vjerojatno da se privremene razlike neće ukinuti u predvidivoj budućnosti. Odgođena porezna obaveza za odbitne privremene razlike koje proizlaze iz takvih ulaganja se priznaje do razmjera u kojem je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i da će privremene razlike biti ukinute u predvidivoj budućnosti. Odgođena porezna imovina preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Mjerenje odgođenih poreznih obaveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Fondacija na datum bilansa očekuje, povrat ili podmirenje knjigovodstvenih iznosa imovine ili obaveza Fondacije. Tekuća porezna obaveza i imovina se mjeri iznosom za koji se očekuje da će se platiti (odnosno povratiti) od porezne vlasti, primjenjujući porezne stope koje su i porezne zakone koji su na snazi na datum bilansa.

Tekući i odgođeni porez za period

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala, ili gdje nastaje početnim priznavanjem poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezni efekat se uzima u obzir u izračunu goodwilla ili u određivanju viška stjecateljevog udjela u neto fer vrijednosti stečenikove prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obaveza iznad troška spajanja.

h) Troškovi penzionih naknada

Fondacija nema druge penzione aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Fondacija je kao poslodavac dužno obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penziono osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Fondacija nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

i) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabave umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali. Na svaki datum bilansa, Fondacija preispituje knjigovodstvene iznose nekretnina, postrojenja i opreme, da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Amortizacija se uključuje u bilans uspjeha prema linearnoj metodi kroz procijenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme. Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

Građevine	4 – 10 godina
Mašine i oprema	3-15 godina

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana slijedećeg mjeseca u kojem je materijalna imovina stavljena u uporabu. Imovina u posjedu temeljem finansijskog najma amortizira se u toku očekivanog vijeka upotrebe iste vlastite imovine ili razdoblja najma, ukoliko je kraće.

j) Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja. Procijenjeni korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Softveri i licence	3-5 godina
--------------------	------------

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Fondacija.

Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovitog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

k) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju kada Fondacija postane strana ugovornih odredbi instrumenta. Finansijska sredstva i finansijske obaveze se inicijalno mjere po fer vrijednosti. Troškovi transakcije koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izdavanju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (osim finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obaveza, po potrebi, prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati stjecanju finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se odmah u računu dobiti i gubitka.

Finansijska sredstva

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja. Redovne kupovine ili prodaje su kupovine ili prodaje finansijskih sredstava koja zahtijevaju isporuku sredstava u vremenski okvir utvrđen propisom ili konvencijom na tržištu. Sva priznata finansijska sredstva naknadno se u cijelosti mjere po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, ovisno o klasifikaciji finansijske imovine.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uslovi koji se odnose na specifičnu finansijsku imovine dovode do generiranja na tačno određene datume novčane tokove koji se isključivo odnose na otplate glavnog duga i kamate na preostali iznos glavnice.

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni prihod (FVTOCI):

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj ostvariti novčane tokove od otplate glavnog duga i kamate i krajnje prodaje finansijskog sredstva; i
- ugovorni uvjeti finansijskog sredstva rezultiraju na tačno određene datume na novčanim tokovima koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice.

U pravilu, sva ostala finansijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Osim navedenog, Fondacija može izvršiti neopozivi izbor prilikom inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

- Fondacija može neopozivo izabrati da promjene fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- Fondacija može neopozivo izabrati da dužničke instrumente koji zadovoljavaju kriterije amortizacijskog troška ili mjerenja po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit, priznaje kroz račun dobiti i gubitka ukoliko se na taj način eliminira računovodstvena ne usklađenost.

(i) Metoda amortizovanog troška i efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja amortizovanog troška dužničkog instrumenta i alokacije prihoda od kamata u relevantnom periodu. Za finansijska sredstva osim kupljenih ili nastalih kreditno umanjanih finansijskih sredstava (tj. sredstva koja su kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće novčane primitke isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraći period, do bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili tekuću finansijsku imovinu s oslabljenim kreditnim rejtingom, efektivna kamatna stopa usklađena sa kreditom se izračunava diskontovanjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva je iznos po kojem se finansijsko sredstvo mjeri prilikom početnog priznavanja umanjeno za otplate glavnice, plus kumulativna amortizacija korištenjem metode efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospjeća, prilagođenog za bilo koji gubitak ili dobitak. Prihodi od kamata se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i na FVTOCI. Za finansijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijske imovine, prihodi od kamata se izračunavaju primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva, osim za finansijska sredstva koja su kasnije postala kreditno umanjena (vidi dole).

Za finansijska sredstva koja su kasnije postala kreditno umanjena, prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope na amortiziranu cijenu finansijskog sredstva.

Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjenom finansijskom instrumentu poboljša tako da finansijsko sredstvo više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

(ii) Dužnički instrumenti klasificirani kao FVTOCI (fer vrijednost na ostalu sveobuhvatnu dobit)

Korporativne obveznice Fondacije klasificiraju se kao FVTOCI. Korporativne obveznice početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon toga, promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti tih korporativnih obveznica kao rezultat dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika (vidi dole), dobitaka ili gubitaka od umanjenja vrijednosti (vidi dolje) i prihoda od kamata izračunatih primjenom metode efektivne kamatne stope (vidi (i) gore) priznaju se u računu dobiti i gubitka. Iznosi koji se priznaju u računu dobiti i gubitka jednaki su iznosima koji bi bili priznati u računu dobiti i gubitka ako bi se te korporativne obveznice mjerile po amortiziranom trošku. Sve ostale promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti tih korporativnih obaveznica priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju se u okviru rezerve za revalorizaciju ulaganja. Kada se korporativne obveznice prestaju priznavati, kumulativni dobitci ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se u dobit ili gubitak.

(iii) Dionički instrumenti određeni kao FVTOCI

Prilikom početnog priznavanja, Fondacija može izvršiti neopozive izbore (na temelju instrumenta) za označivanje ulaganja u vlasničke instrumente kao u FVTOCI. Imenovanje na FVTOCI nije dopušteno ako se ulaganje u glavnici drži radi trgovanja ili ako je to potencijalna naknada koju priznati stjecatelj u poslovnoj kombinaciji. Finansijsko sredstvo se drži radi trgovanja ako:

- stečeno je prvenstveno u svrhu prodaje u kratkom roku; ili
- pri početnom priznavanju dio je portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Fondacija upravlja zajedno i ima dokaze o nedavnom stvarnom obrascu kratkoročnog ostvarivanja dobiti; ili
- je derivat (osim derivata koji je ugovor o finansijskom jamstvu ili određenog i učinkovitog instrumenta zaštite).

Ulaganja u vlasničke instrumente u FVTOCI početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon toga, mjere se po fer vrijednosti s dobitcima i gubicima proizašlim iz promjena fer vrijednosti priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliranim u revalorizacijskoj rezervi ulaganja. Kumulativni dobitak ili gubitak se ne smije reklasificirati u dobit ili gubitak od otuđenja vlasničkih ulaganja, već se prenosi u zadržanu dobit. Dividende po tim ulaganjima u glavnici instrumente priznaju se u računu dobiti i gubitka u skladu s MSFI 9, osim ako dividende jasno predstavljaju povrat troška ulaganja. Dividende su uključene u „finansijske prihode“ u računu dobiti i gubitka. Fondacija je odredilo sva ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja kao u FVTOCI na početnu primjenu MSFI-ja 9.

(iv) Finansijska imovina kao FVTPL

Finansijska imovina koja ne udovoljava kriterijima za mjerenje po amortiziranom trošku ili FVTOCI mjeri se na dan bilanse.

Posebno:

- Ulaganja u vlasničke instrumente klasificiraju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako Fondacija ne priznaje vlasničku glavnici koja se ne drži radi trgovanja niti potencijalna naknada koja proizlazi iz poslovnog spajanja kao u FVTOCI na
- početno priznavanje (vidi (iii) gore).
- Dužnički instrumenti koji ne udovoljavaju kriterijima amortiziranog troška ili FVTOCI kriterijima (vidi (i) i (ii) gore) klasificiraju se kao FVTPL. Nadalje, dužnički instrumenti koji ispunjavaju ili kriterij amortiziranog troška ili FVTOCI kriterije mogu se odrediti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja, ako takvo određivanje eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja (tzv. Računovodstvena ne usklađenost) koja bi nastala mjerenjem imovine ili obaveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njima na različitim osnovama. Fondacija nije odredilo niti jedan dužnički instrument po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijska imovina po FVTPL mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu svi dobitci ili gubici po fer vrijednosti priznati u računu dobiti i gubitka u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite (vidi računovodstvenu politiku zaštite od rizika). Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje bilo koju dividendu ili kamatu zarađenu na finansijskoj imovini i uključen je u ostale dobitke i gubitke.

Pozitivne i negativne kursne razlike

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine koja je denominirana u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i preračunava po spot tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Posebno:

- za finansijsku imovinu vrednovanu po amortiziranom trošku koja nije dio određenog odnosa zaštite, tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka u stavci „ostali dobitci i gubici“ (bilješka 11);
- za dužničke instrumente mjerene po FVTOCI koji nisu dio određenog odnosa zaštite, razmjene
- razlike po amortiziranom trošku dužničkog instrumenta priznaju se u računu dobiti i gubitka u okviru ostalih dobitaka i gubitaka.
- Ostale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u revalorizacijskoj rezervi ulaganja;
- za finansijsku imovinu mjerenu po FVTPL, koja nije dio određenog odnosa zaštite, tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka u okviru 'ostalih dobitaka i gubitaka'; i
- za vlasničke instrumente mjerene po FVTOCI, tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u revalorizacijskoj rezervi ulaganja.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Fondacija priznaje ispravak vrijednosti gubitka za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku ili prema FVTOCI, potraživanja od najma, potraživanja od kupaca i ugovorne imovine, kao i ugovore o finansijskim garancijama. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka ažurira se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja finansijskog instrumenta. Fondacija uvijek priznaje vijek trajanja ECL-a za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja po najmu. Očekivani kreditni gubici po ovoj finansijskoj imovini procjenjuju se na temelju matrice rezerviranja na temelju historijskog iskustva kreditnog gubitka Fondacije, prilagođenog faktorima koji su specifični za dužnike, općim ekonomskim uvjetima i procjeni trenutnog i predviđenog smjera na datum izvještavanja, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno. Za sve ostale finansijske instrumente Fondacija priznaje vijek trajanja ECL-a kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Fondacija mjeri gubitak za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnoj ECL-u. Životni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjavanja obaveza tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio životnog vijeka ECL-a za koji se očekuje da će proizaći iz događaja nepodmirenja na finansijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvješćivanja.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

U procjeni je li kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Fondacija uspoređuje rizik nastanka nepodmirenja finansijskog instrumenta na datum izvještavanja s rizikom ne plaćanja finansijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Pri izradi ove procjene, Fondacija razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i podržane, uključujući historijsko iskustvo i informacije o budućnosti koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Razmatrane informacije koje se odnose na budućnost uključuju buduće izgleda sektora u kojima posluju dužnici Fondacije, dobivene iz ekonomskih ekspertnih izvješća, finansijskih analitičara, vladinih tijela, relevantnih stručnih tijela i drugih sličnih organizacija, kao i razmatranja različitih vanjskih izvora stvarnih te predviđanje ekonomskih informacija koje se odnose na temeljne djelatnosti Fondacije. Konkretno, sljedeće procjene se uzimaju u obzir pri ocjenjivanju je li kreditni rizik značajno povećan od početnog priznavanja:

- stvarnog ili očekivanog značajnog pogoršanja vanjskog (ako postoji) ili internog kreditnog rejtinga finansijskog instrumenta;
- značajno pogoršanje pokazatelja vanjskog tržišta kreditnog rizika za određeni finansijski instrument, npr. značajno povećanje kreditnog raspona, cijene kreditnih zamjena za dužnika ili duljinu vremena ili opseg u kojem je fer vrijednost finansijske imovine bila manja od amortiziranog troška;
- postojeće ili prognozirane nepovoljne promjene u poslovnim, finansijskim ili ekonomskim uvjetima za koje se očekuje da će uzrokovati značajno smanjenje sposobnosti dužnika da ispuní svoje dužničke obaveze;
- stvarnom ili očekivanom značajnom pogoršanju rezultata poslovanja dužnika;
- značajno povećanje kreditnog rizika po drugim finansijskim instrumentima istog dužnika;
- stvarna ili očekivana značajna negativna promjena u regulatornom, ekonomskom ili tehnološkom okruženju dužnika koja rezultira značajnim smanjenjem sposobnosti dužnika da podmiri svoje dužničke obaveze.

Neovisno o ishodu gore navedene procjene, Fondacija pretpostavlja da je kreditni rizik na finansijskoj imovini značajno povećan od početnog priznavanja kada su ugovorne uplate duže od 30 dana, osim ako Fondacija ima razumne i podupiruće informacije koje pokazuju drugačije.

Unatoč gore navedenom, Fondacija pretpostavlja da se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da finansijski instrument ima slab kreditni rizik na datum izvještavanja. Utvrđeno je da finansijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

1. Finansijski instrument ima nizak rizik ne plaćanja,
2. Dužnik ima snažnu sposobnost da kratkoročno ispuni svoje ugovorne obaveze za novčani tijek, i
3. Nepovoljne promjene u ekonomskim i poslovnim uvjetima na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispuni svoje ugovorne obaveze novčanog toka.

Fondacija smatra da finansijska imovina ima nizak kreditni rizik kada sredstvo ima vanjski kreditni rejting "investicijskog razreda" u skladu s globalno razumljivom definicijom ili ako vanjski rejting nije dostupan, imovina ima interni rejting "obavljanje". Izvođenje znači da druga ugovorna strana ima jaku finansijsku poziciju i da nema dospjelih iznosa. Za ugovore o finansijskim jamstvima, datum kada Fondacija postane strana u neopozivoj obavezi smatra se datumom početnog priznavanja u svrhu procjene finansijskog instrumenta radi umanjenja vrijednosti. U procjeni je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja ugovora o finansijskom jamstvu, Fondacija razmatra promjene u riziku da određeni dužnik neće ispuniti ugovor. Fondacija redovito prati učinkovitost kriterija kojima se utvrđuje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što iznos postane dospio.

(ii) Definicija neispunjavanja obaveza

Fondacija smatra sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj neispunjavanja obaveza za interne svrhe upravljanja kreditnim rizikom, budući da historijsko iskustvo pokazuje da finansijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito se ne može nadoknaditi:

- kada je dužnik prekršio finansijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Fondaciju, u cijelosti (bez uzimanja u obzir kolaterala koje posjeduje Fondacija).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Fondacija smatra da je došlo do neispunjavanja obaveza kada je finansijska imovina dospjela više od 90 dana, osim ako Fondacija ima razumne i potkrjepljive informacije koje pokazuju da je prikladniji kriterij zadanog kašnjenja.

(iii) Finansijska imovina umanjena za kreditna prava

Finansijska imovina je umanjena za kreditna prava ako je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te finansijske imovine. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- (a) značajne finansijske poteškoće zajmodavca ili zajmoprimca;
- (b) kršenje ugovora, kao što je neispunjenje obaveza ili slučaj dospjeća (vidi (ii) gore);
- (c) zajmodavac(e) zajmoprimca, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na finansijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju (e) koju zajmodavac (i) inače ne bi razmatrao;
- (d) postaje vjerojatnim da će zajmoprimac ući u stečaj ili u drugu finansijsku reorganizaciju; ili
- (e) nestanak aktivnog tržišta za tu finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća.

(iv) Politika otpisa

Fondacija otpisuje finansijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim finansijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je ušao u stečajni postupak, ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli preko dvije godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana finansijska imovina i dalje može biti podvrgnuta aktivnostima izvršenja u okviru postupaka povrata od strane Fondacije, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Izvršeni povrati priznaju se u računu dobiti i gubitka.

(v) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerovatnosti neispunjavanja obaveza, gubitka u slučaju neispunjavanja obaveza (tj. Veličine gubitka ako postoji zadani status) i izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza. Procjena vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i gubitka zbog neispunjavanja obaveza temelji se na historijskim podacima prilagođenim naprijed navedenim informacijama. Što se tiče izloženosti s finansijskom imovinom u statusu neispunjavanja obaveza, to predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja; za ugovore o finansijskim jamstvima, izloženost uključuje iznos koji se povuče na datum izvještavanja, zajedno s eventualnim dodatnim iznosima za koje se očekuje da će biti povučeni u budućnosti prema zadanom datumu koji se određuje na temelju historijskog trenda, a razumijevanje Fondacije o specifičnim budućim potrebama finansiranja dužnika i druge relevantne informacije o budućnosti.

Za finansijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak procjenjuje se kao razlika između svih ugovornih novčanih tokova koji dospijevaju Fondaciji u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Fondacija očekuje primiti, diskontiranih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi. Za potraživanje po najmu, novčani tokovi koji se koriste za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu su s novčanim tokovima korištenim za mjerenje potraživanja po najmu u skladu s MRS-om 17 Najmovi. Za ugovor o finansijskom jamstvu, budući da je Fondacija obavezno izvršiti plaćanje samo u slučaju neispunjavanja obaveza dužnika u skladu s uvjetima zajamčenog instrumenta, očekivani iznos gubitka je očekivano plaćanje za nadoknadu vlasniku kreditni gubitak koji snosi manje iznose koje Fondacija očekuje od vlasnika, dužnika ili bilo koje druge strane. Ako je Fondacija izmjerilo ispravak vrijednosti gubitka za finansijski instrument u iznosu jednakom vijeku trajanja ECL-a u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na sadašnji datum izvještavanja utvrđuje da uvjeti za vijek trajanja ECL-a više nisu ispunjeni, Fondacija mjeri gubitak na temelju gubitka na iznos jednak 12-mjesečnom ECL-u na trenutni datum izvještavanja, osim za imovinu za koju je korišten pojednostavljeni pristup. Fondacija priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u dobiti ili gubitku za sve finansijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti kroz račun rezerviranja za gubitke, osim za ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po FVTOCI, za koji se priznavanje gubitka priznaje u ostala sveobuhvatna dobit i akumulirana u revalorizacijskoj rezervi i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Fondacija prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tijekom iste isteknu, ili kada prenesu finansijsku imovinu i bitno sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad imovinom na drugi subjekt. Ako Fondacija ne prenosi i ne zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i nastavlja kontrolirati prenesenu imovinu, Fondacija priznaje svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obavezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Fondacija zadrži sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom finansijskom imovinom, Fondacija nastavlja priznavati finansijsku imovinu i priznaje posudbu za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za primitke. Kod prestanka priznavanja finansijske imovine koja se vrednuje po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Nadalje, prilikom prestanka priznavanja ulaganja u dužnički instrument klasificiran kao FVTOCI, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u revalorizacijskoj rezervi ulaganja se reklasificira u dobit ili gubitak. Nasuprot tome, pri prestanku priznavanja ulaganja u vlasnički instrument koji je Fondacija izabralo prilikom početnog priznavanja za mjerenje na FVTOCI, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u revalorizacijskoj rezervi ulaganja se ne reklasificira u dobit ili gubitak, već se prenosi u zadržanu dobit.

Klasifikacija kao dug ili kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti klasificiraju se ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornih odredbi i definicijama finansijske obaveze i glavnčkog instrumenta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti izdani od strane Fondacije priznaju se po primljenim prihodima, umanjenim za troškove izravnog izdavanja. Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Fondacije priznaje se i odbija izravno u kapitalu. Dobit ili gubitak se ne priznaje u računu dobiti i gubitka prilikom kupnje, prodaje, izdavanja ili poništavanja vlastitih instrumenata Fondacije.

Finansijske obaveze

Sve finansijske obaveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Međutim, finansijske obaveze nastale kada prijenos finansijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup kontinuiranog sudjelovanja, te ugovori o finansijskim garancijama koje je izdalo Fondacija, mjere se u skladu s posebnim računovodstvenim politikama navedenima u nastavku.

Finansijske obaveze po FVTPL

Finansijske obaveze se klasifikuju po FVTPL kada je finansijska obaveza (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, (ii) koja se drži radi trgovanja ili (iii) je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Finansijska obaveza je klasifikovana kao držana radi trgovanja ako:

- je stečena prvenstveno u svrhu otkupa u kratkom roku; ili
- kod početnog priznavanja je dio portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Fondacija upravlja zajedno i koji ima nedavno aktualni obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti; ili
- je derivat, ili ugovor o finansijskoj garanciji ili efektivni instrument zaštite.

Finansijska obaveza, osim finansijske obaveze koja se drži radi trgovanja ili nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, može se odrediti po FVTPL nakon početnog priznavanja ako:

- takva odredba eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili
- finansijska obaveza čini dio grupe finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza ili oboje, kojima se upravlja i njena uspješnost se procjenjuje na osnovu fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima a i informacije o grupiranju na toj osnovi se mogu obezbjeđiti interno; ili
- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivata, a MSFI 9 dozvoljava da se cijeli kombinovani ugovor označi kao FVTPL.

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobiti ili gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje bilo koju kamatu plaćenu na finansijsku obavezu i uključena je u stavku „ostali dobiti i gubici“ (bilješka 11) u računu dobiti i gubitka. Međutim, za finansijske obaveze koje su označene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, iznos promjene fer vrijednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obaveze priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim u slučaju priznavanja učinaka promjene u kreditnom riziku obaveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvorile bi ili povećale računovodstvenu ne usklađenost u dobiti ili gubitku. Preostali iznos promjene fer vrijednosti obaveze priznaje se u računu dobiti i gubitka. Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku finansijske obaveze koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne mogu se naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak; umjesto toga, prenose se u zadržanu dobit nakon prestanka priznavanja finansijske obaveze. Dobici ili gubici od ugovora o finansijskim jamstvima koje je izdalo Fondacija i koje je Fondacija odredilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Finansijske obaveze mjerene naknadno po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje nisu (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnom spajanju, koje se drže radi trgovanja ili koje su označene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske obaveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek finansijske obaveze, ili (ako je prikladno) kraće razdoblje, na amortizirani trošak finansijske obaveze.

Obaveze po ugovorima o finansijskom jamstvu

Ugovor o finansijskom jamstvu je ugovor kojim se od izdavatelja zahtijeva da izvrši određena plaćanja kako bi se imatelju nadoknadio gubitak koji nastane zbog toga što određeni dužnik ne izvrši plaćanje u skladu s uvjetima dužničkog instrumenta. Obaveze po ugovorima o finansijskim jamstvima početno se mjere po njihovoj fer vrijednosti i, ako nisu definirane kao one iskazane po FVTPL

i ne proizlaze iz prijenosa imovine, mjere se naknadno na višem od:

- iznos ispravka gubitka utvrđenog u skladu s MSFI 9 (vidi gore navedenu finansijsku imovinu); i
- iznos priznat početno umanjen, prema potrebi, kumulativna amortizacija priznata u skladu s gore navedenim politikama priznavanja prihoda.

Pozitivne i negativne tečajne razlike

Za finansijske obaveze denominirane u stranoj valuti koje se vrednuju po amortiziranom trošku na kraju svakog izvještajnog razdoblja, dobiti i gubici od tečajnih razlika utvrđuju se na temelju amortiziranog troška instrumenata. Te pozitivne i negativne tečajne razlike priznaju se u dobit ili gubitak u okviru ostalih dobitaka i gubitaka (bilješka 11) za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite. Za one koji su određeni kao instrument zaštite za zaštitu valutnog rizika tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju se u zasebnoj komponenti glavnice. Fer vrijednost finansijskih obaveza denominiranih u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i preračunava se po spot tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Za finansijske obaveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, devizni dio čini dio dobitaka ili gubitaka od fer vrijednosti i priznaje se u računu dobiti i gubitka za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite od rizika.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Fondacija prestaje priznavati finansijske obaveze kada i samo kada su obaveze podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvenog iznosa finansijske obaveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Kada Fondacija razmjenjuje sa postojećim zajmodavcem jedan dužnički instrument u drugi sa bitno drugačijim uvjetima, takva razmjena se obračunava kao ukidanje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, subjekt iskazuje značajnu promjenu uvjeta postojeće obaveze ili dijela iste kao prestanak prvobitne finansijske obaveze i priznavanje nove obaveze. Pretpostavlja se da su uvjeti bitno različiti ako je diskontirana sadašnja vrijednost novčanih tokova prema novim uvjetima, uključujući i bilo koje naknade plaćene bez ikakvih primljenih naknada i diskontiranih korištenjem izvorne efektivne stope, najmanje 10% različita od diskontirane sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova izvorne finansijske obaveze. Ako izmjena nije značajna, razlika između:

- i. knjigovodstvenog iznosa obaveze prije izmjene; i
- ii. sadašnje vrijednosti novčanih tokova nakon izmjene treba biti priznata u dobiti ili gubitku kao dobit ili gubitak promjene u okviru ostalih dobitaka i gubitaka.

l) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije. Sitan inventar se otpisuje pri stavljanju u upotrebu.

m) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju gotovinu u blagajni i novac na tekućim žiro računima. Knjigovodstvena vrijednost ove imovine odgovara njihovoj fer vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospijecem do 3 mjeseca ili manje.

n) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prijenose na zajmoprimca tokom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Fondacija kao korisnik finansijskog najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Fondacije po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Fondacije vezano za troškove posudbe. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale.

Fondacija kao zakupac - ugovori o operativnom najmu izvan djelokruga MSFI 16

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine. Potencijalne najamnine koje bi mogle nastati iz poslovnih najмова teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. U slučaju da su primljeni poticaji za zakup za sklapanje operativnog najma, takvi se poticaji priznaju kao obaveza. Ukupna korist od poticaja priznaje se kao smanjivanje troškova najma, osim u slučaju kada je druga sistematična osnova reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od zakupljene imovine.

Fondacija kao najmoprimac - ugovori o operativnom najmu u okviru MSFI 16

Na početku sporazuma, subjekt treba procijeniti da li on predstavlja sporazum o najmu, odnosno da li sadrži elemente najma. Fondacija priznaje imovinu s pravom korištenja i pripadajuću zakupninu u odnosu na sve aranžmane u kojima je zakupoprimac, osim kratkoročnih zakupa (definiranih kao najmovi s rokom najma od 12 mjeseci ili manje) i zakupa imovine male vrijednosti (poput tableta i ličnih računara, sitnog inventara i telefona). Za ove zakupe, Fondacija priznaje zakupnine kao operativni trošak pravolinijski u toku trajanja najma, osim ako druga sistematična osnova nije reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od zakupljene imovine. Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopu lako utvrditi. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi, najmoprimac primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja. Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerenje obaveze po osnovu najma na prvi dan njegovog trajanja obuhvataju sljedeća plaćanja za pravo korištenja predmetne imovine tokom trajanja najma koja nisu izmirena na prvi dan trajanja najma:

- fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma.;
- iznose koji se očekuje da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju.; i
- kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Obaveza o najmu iskazana odvojeno u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju. Obaveza zakupa se naknadno mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu najma (primjenom metode efektivne kamatne stope) i smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu najma. Fondacija preispituje obavezu zakupa (i vrši odgovarajuća usklađivanja) u sljedećim slučajevima:

- Trajanje zakupa se promijenilo ili je došlo do značajnog događaja ili promjena okolnosti koje rezultiraju promjenom procjene ostvarivanja opcije kupnje, u tom slučaju obaveza najma se preispituje diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa korištenjem revidirane diskontne stope.
- Plaćanja najma mijenjaju se zbog promjena indeksa ili stope ili promjene očekivane isplate ispod zajamčene preostale vrijednosti, u kojim slučajevima se obaveza zakupa preispituje diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa koristeći nepromijenjenu diskontnu stopu (osim ako promjene plaćanja zakupa nastanu zbog promjene promjenjive kamatne stope, u tom se slučaju koristi revidirana diskontna stopa).
- Ugovor o zakupu se modificira, a izmjena zakupa ne računa se kao zasebni najam, nego se obaveza najma ponovno mjeri na temelju roka najma modificiranog zakupa, diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa, korištenjem revidirane diskontne stope koja je na snazi na datum izmjene.

Fondacija nije izvršilo takva prilagođavanja tokom prikazanih perioda. Imovina s pravom korištenja podrazumijeva početno mjerenje odgovarajuće obaveze zakupa, plaćanja zakupa izvršenih na dan prije ili prije početka trajanja najma, umanjeno za sve primljene poticaje za zakup i sve početne direktne troškove. Naknadno se mjeri po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja. Kad god Fondacija ima obavezu demontaže i uklanjanja zakupljene imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se nalazi ili vraćanja imovine u stanje koje zahtijeva ugovor o najmu, rezervisanje se priznaje i mjeri u skladu s MRS-om 37. Troškovi su uključeni u imovinu s pravom korištenja, u mjeri u kojoj se odnose na imovinu s pravom korištenja, osim ako su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha. Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na najmoprimca do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će najmoprimac iskoristiti opciju otkupa, najmoprimac predmetnu imovinu amortizuje od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine. Amortizacija počinje na dan početka najma. Imovina s pravom korištenja predstavljena je odvojeno u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju. Najmoprimac primjenjuje MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine da bi utvrdio da li je došlo do umanjenja vrijednosti imovine s pravom korištenja, te obračunao sve eventualne prepoznate gubitke po tom osnovu. Promjenjive najamnine koje ne ovise o indeksu ili stopi nisu uključene u mjerenje obaveze za zakup i imovine s pravom korištenja. Povezane isplate priznaju se kao trošak u periodu u kojem se događaj desi ili stanje koje pokreće te isplate i uključuju se u stavku „Ostali troškovi“ u računu dobiti ili gubitka. Kao praktičnu pomoć, najmoprimac može odabrati, prema vrsti predmetne imovine, da ne odvaja komponente najma od onih koje ne čine najam i da umjesto toga svaku komponentu najma i sve eventualne sa njom povezane komponente koje nisu najam, obračunava kao jedinstvenu komponentu najma. Fondacija nije koristilo ovu praktičnu pomoć. Kod sporazuma koji sadrže komponentu najma, te jednu ili više dodatnih komponenti koje predstavljaju, odnosno ne predstavljaju najam, najmoprimac raspoređuje naknadu predviđenu sporazumom na sve komponente najma na osnovu relativne samostalne cijene date komponente najma i ukupne samostalne cijene komponenti koje nisu najam.

Fondacija kao davatelj najma

Naknade koje se naplaćuju od najmoprimaca u okviru finansijskih najмова priznate su kao potraživanja u iznosima koji su jednaki kao neto ulaganja u najmove. Priznavanje finansijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na finansijski najam. Prihod od najma iz poslovnih najмова priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju linearne metode tokom perioda najma.

o) Ulagačke nekretnine

Investiciona imovina je imovina koju posjeduje vlasnik kako bi ostvarila ekonomske koristi od iznajmljivanja i / ili povećala svoju tržišnu vrijednost.

Investiciona imovina se početno mjeri po trošku uključujući početne troškove nastale sticanjem investicione imovine. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine, Fondacija primjenjuje metodu fer vrijednosti za mjerenje. Dobici i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

p) Dugoročna imovina namijenjena za prodaju

Dugotrajna imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju mjeri se nižom vrijednosti od knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina se klasificira kao namijenjena prodaji ako će se njihova knjigovodstvena vrijednost nadoknaditi transakcijom prodaje, a ne stalnom upotrebom. Ovaj se uvjet smatra ispunjenim samo kad je prodaja vrlo izvjesna i ako je imovina dostupna za trenutnu prodaju u sadašnjem stanju. Uprava mora biti posvećena prodaji, za koju se očekuje da će biti okončana u roku od jedne godine od dana klasifikacije.

q) Uporedni podaci

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklasificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Neto rezultat ili ukupna aktiva i obaveze nisu bili podložni navedenim promjenama.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNA ISHODIŠTA PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika opisanih u bilješci 3, Uprava Fondacije radi prosudbe, procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obaveza, koji nisu lako dostupni iz drugih izvora. Procjene i pretpostavke temelje se na historijskim iskustvima i drugim faktorima koja se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procjena.

Procjene i pretpostavke se pregledavaju redovno. Efekti promjene procjena se priznaju u razdoblju u kojem je promjena nastala ako se procjena odnosi samo na taj period ili u tekućem i budućem periodu ako procjena uključuje oba perioda.

Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

U nastavku prezentiramo kritične prosudbe, osim onih koje uključuju procjene (vidi niže), koje je Uprava Fondacije ostvarila u procesu primjene računovodstvenih politika, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima.

Umanjenje zajmova i potraživanja

Uprava redovno pregledava stanja zajmova i potraživanja kako bi utvrdila da li postoje objektivni razlozi za njihovo umanje primjenjujući matricu rezerviranja za potraživanja od kupaca prilikom izračuna očekivanog kreditnog gubitka izvještajnog razdoblja. Fondacija ima potraživanja za koja koristi metod temeljen na iskustvu za usklađivanje relevantnih informacija sa tekućim okolnostima kao i metod diskontovanih novčanih tijekova za procjenu umanjenja zajmova, ukoliko je potrebno.

Priznavanje prihoda i procjene vezane za trenutak ispunjenja obaveza za činidbe

Uprava u svojim procjenama razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda od prodaje u skladu sa MSFI 15 Ugovori sa kupcima, a naročito kada Fondacija prijenosi na kupca značajne rizike i vlasništvo nad dobrima. Uprava se slaže da su značajni rizici preneseni i prikladno priznati kao prihod u tekućoj godini. Uprava redovno pregledava ugovorene garantne periode procjenjujući moguće rizike povezane sa isporučenim dobrima i moguće popravke u garantnom roku u skladu sa MRS 37. Rezervisanja, potencijalna imovina i obaveze. Rezervisanja se formiraju u vrijednosti koja odražava iskustvo na nivou subjekta u odnosu na ukupan obim isporuka sa ugovorenim garantnim rokom. U bilješci prihodi su opisani troškovi neophodni u tekućoj godini da bi se kompenzirali povrati isporučenih dobara značajnim kupcima. Ovi proizvodi su isporučeni kupcima krajem godine, a nedugo nakon toga su identificirani nedostatci od strane kupaca. Slijedom obavljenih pregovora i rasporeda popravki izvjesno je da će nastati troškovi za zamjene isporučenih proizvoda do kraja ugovora. Stoga Uprava razmatra da li je prikladno priznati prihode u tekućem periodu, a u skladu sa politikom Fondacije da priznaje prihode nakon isporuke dobara, ili kada je to prikladnije da odgodi priznavanje prihoda do završetka popravki ili zamjene neispravnih proizvoda. U korištenju prosudbi Uprava razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda u skladu sa MFI 15 i kada je suštinski prenesena kontrola nad dobrima. U skladu sa detaljnim kriterijima koje je razmatrala Uprava, a koji se odnose na kvantifikaciju obaveze koju Fondacija ima u pogledu zamjene ili opravke kao i u pogledu vremenski ograničenog perioda u kojem kupci mogu zahtijevati povrate ili zamjene isporučenih dobara, Uprava smatra da je prigodno priznati prihode jer je kontrola nad dobrima prenesena na kupce, a što proizilazi iz ograničene mogućnosti kupaca da zahtijevaju zamjenu ili izvrše povrat isporučenih dobara.

Procjena poslovnog modela držanja finansijskih instrumenata

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine zavisi od od SPPI testa i testa poslovnog modela unutar kojeg se finansijska imovina drži. Fondacija je odredila poslovni model na nivou pojedinačnog portfelja koji najbolje održava kako se upravlja grupom finansijske imovine s ciljem postizanja pojedinačnih poslovnih ciljeva. Ova procjena uključuje razmatranja svih relevantnih dokaza koji najbolje održavaju način na koji se vrijednost imovine mjeri i prati, kao i razmatranje onih rizika koji značajno utiču na vrijednost finansijske imovine. U primjeni ovih prosudbi uzima se u obzir i način nagrađivanja odgovornih za upravljanje određenim portfeljom imovine. Fondacija prati finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni dobitak ili gubitak kada se prestanak priznavanja vrši na datum koji prethodi datumu dospelja, pokušavajući razumjeti razloge za prijevremeno otuđenje imovine i da li su oni konzistentni sa ciljevima poslovnog modela zbog kojeg je imovina držana. Praćenje je dio kontinuirane procjene da li je poslovni model finansijske imovine koju Fondacija drži odgovarajući ili ukoliko nije odgovarajući da li su ispunjeni uvjeti promjene klasifikacije poslovnog modela prospektivnom primjenom. Nije bilo promjena u klasifikaciji poslovnog modela finansijskih instrumenata koji se drže na datum finansijskih izvještaja.

Povećanje kreditnog rizika

Kako je i objašnjeno u bilješci 3, očekivani kreditni gubici se mjere kao ispravka dvanaesto mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka za prvi stadij imovine ili u toku životnog vijeka finansijskog instrumenta za one koji pripadaju drugom ili trećem stadiju. Finansijska imovina prelazi u stadij dva kada je kreditni rizik značajno pojačan u odnosu na kreditni rizik koji je postao kod prvog priznavanja. MSFI 9 ne definira šta uključuje značajno povećani kreditni rizik.

U procjeni da li je kreditni rizik imovine značajno povećan Fondacija uzima u obzir kvalitativne i kvantitativne dostupne informacije koje odražavaju budući očekivani rizik povezan sa finansijskim instrumentom.

Izračun umanjenja finansijskog instrumenta

Kada mjeri očekivani kreditni gubitak Fondacija koristi razumne i argumentirane informacije koje se protežu u budućnost, a koje se baziraju na budućim kretanjima različitih ekonomskih parametara i kako navedeni parametri utiču jedni na druge. Gubitak zbog neuspjeha finansijskog instrumenta je procjena koja proizilazi iz vjerovatnoće neuspjeha i bazirana je na razlici ugovoreni gotovinskih tokova koje Fondacija potražuje i onih koje Fondacija u razumnoj mjeri očekuje da će biti realizirani uzimajući u obzir kolaterale i primljene garancije. Vjerovatnost neuspjeha čini najznačajniji parameter mjerenja očekivanog kreditnog gubitka u određenom vremenskom intervalu, a uključuje historijske podatke na kojima se bazira procjena, kao i očekivanja budućih uvjeta.

Rezervisanja za pravne sporove

Na svaki datum bilansa Fondacija utvrđuje iznose pravnih tužbi koji nastaju kao posljedica redovitog poslovanja Fondacije. Fondacija ne može kvantificirati rezultat i konačnu obavezu koja bi mogla nastati iz svih pravnih tužbi u kojima je Fondacija uključeno kao tužena strana u sudskom postupku. Ova procjena je subjektivna po svojoj prirodi i uključuje neizvjesnosti i procjene Uprave kao i moguća rezervisanja.

Mjerenje net knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum finansijske pozicije Fondacija pregleda knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema s ciljem da odredi da li postoje indicije da je njihova vrijednost umanjena u odnosu na nadoknadivu vrijednost.

Procjena fer vrijednosti

Fondacija je usvojilo dodatak MSFI -u 7 za finansijske instrumente koji se u bilansu mjere po fer vrijednosti, što zahtijeva objavljivanje mjerenja fer vrijednosti po razinama u skladu sa sljedećom hijerarhijom:

- Kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu.
- Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obavezu, bilo direktno (tj. kao cijene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cijena).
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilansa. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem berze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene.

Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Specifične tehnike procjene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- Kotirane tržišne cijene ili kotacije brokera za slične instrumente.
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontiranog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrijednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata i finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđuje se korištenjem specifičnih tehnika procjene.

5. Prihodi od grantova

Fondacija generira prihode od implementacije projektnih aktivnosti kako slijedi:

	2024. BAM	2023. BAM
Primljeni i implementirani grantovi	4.532.713	5.916.622
Donirana oprema - amortizacija	200.511	285.336
	4.733.224	6.201.958

Raščlanjivanje prihoda

U sljedećim tabelama, prihodi od ugovora sa Ugovornim organima su razgraničeni prema geografskom prikazu tržišta, glavnim proizvodima i uslugama kao i vremenskom okviru priznavanja prihoda.

Primarno geografsko tržište

	2024. BAM	2023. BAM
Domaće tržište	4.733.224	6.201.958
	4.733.224	6.201.958

Vrste aktivnosti

	2024. BAM	2023. BAM
Primljeni i implementirani grantovi	4.532.713	5.916.622
Donirana oprema - amortizacija	200.511	285.336
	4.733.224	6.201.958

Fondacija priznaje prihode u skladu sa MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima, kada su usluge pružene, zajedno sa prenosom koristi od usluga krajnjim korisnicima, i samo kada je sigurno da su svi rizici povezani sa uslugama preneseni na krajnje, i kada se očekuje da će na toj osnovi proisteći ekonomske koristi Fondaciji.

Vremenski okvir priznavanja prihoda može se prikazati kako slijedi:

	2024. BAM	2023. BAM
Prihodi priznati u trenutku pružanja usluga	4.532.713	5.916.622
Prihodi priznati kroz vrijeme	200.511	285.336
	4.733.224	6.201.958

Prema alokaciji cijene prihod se može prikazati kako slijedi:

	2024. BAM	2023. BAM
Izvršene činidbe	4.733.224	6.201.958
Neizvršene činidbe	3.010.597	2.137.041
	7.743.821	8.338.999

Pregled prihoda od grantova je kako slijedi:

	2024. BAM	2023. BAM
Projekat RBF-KVART	11.239	70.880
Projekat EU CARITAS	15.675	18.694
Projekat UNFPA/DM	148.000	100.000
Projekat Game4Change EU	33.380	-
Projekat Techsoup	499	58.347
Program za mlade	2.525.740	3.897.716
Projekat Interreg	139.307	-
Projekat USAID	845.937	897.328
Projekat sa općinama	780.016	873.657
Projekat sa Grad Bihać	32.923	-
	4.532.713	5.916.622

6. Ostali prihodi

	2024. BAM	2023. BAM
Prihodi Fee Tech Soup	2.661	-
Naknade i članarine	8.671	56.644
Prihodi od sticanja udjela	-	6.935
Prihodi od osiguranja	-	1.041
Prihodi od refundacija bolovanja	3.720	14.165
Prihodi od dividendi	468.765	12.170
Ostali prihodi	6.289	1.933
	490.106	92.888

7. Troškovi materijala

	2024. BAM	2023. BAM
Kancelarijski materijal	26.205	26.998
Sitan inventar	5.682	5.039
Struja, gas i gorivo	22.007	22.071
	53.894	54.108

8. Troškovi zaposlenih

	2024. BAM	2023. BAM
Bruto plaće	1.380.076	1.446.581
Naknada za topli obrok i prevoz	77.291	76.950
Ostale naknade zaposlenicima	85.235	11.510
Troškovi otpremnina	28.301	6.901
Troškovi službenih putovanja	63.141	55.703
	1.634.044	1.597.645

Na 31. decembra 2024. godine Fondacija upošljava 24 uposlenika (2023: 32).

9. Troškovi usluga

	2024. BAM	2023. BAM
Troškovi ugovora o djelu	-	8.840
Projektni troškovi	1.798.574	2.892.638
Troškovi održavanja	71.637	114.614
Troškovi zakupa	4.878	5.016
Troškovi profesionalnih usluga	50.476	96.968
Troškovi treninga i konferencija	315.836	308.460
IT usluge	114.377	179.429
Troškovi HUB	6.451	7.423
Troškovi oglašavanja	303.736	285.604
Programski troškovi	59.435	52.956
Troškovi osiguranja	11.735	15.877
Bankarska provizija	7.973	10.021
Režijski troškovi	52.007	53.234
Ostali troškovi	3.746	3.892
	2.800.862	4.034.972

10. Administrativni troškovi

	2024. BAM	2023. BAM
Administrativne naknade i porezi	5.410	15.407
Naknade za članarine	10.859	18.784
Troškovi prethodnog perioda	774	1.693
Troškovi prema Rješenju o provedenoj kontroli Porezne uprave FBiH	-	121.490
Očekivani kreditni gubici	-	14.620
Ostali nematerijalni troškovi	618	5.800
	17.661	177.794

11. Dobit/(gubitak) od prodaje stalnih sredstava

	2024. BAM	2023. BAM
Prihodi od prodaje stalnih sredstava	3.268	60.351
Rashodi od prodaje stalnih sredstava	-	-
	3.268	60.351

12. Neto finansijski prihodi/(rashodi)

	2024. BAM	2023. BAM
Pozitivne kursne razlike	777	1430
Prihodi od kamata	24	47
	801	1.477
Rashodi od kamata	(10)	(34.035)
Rashodi od kamata – MSFI 16	(8.637)	(1.795)
	(8.647)	(35.830)
	(7.846)	(34.353)

13. **Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina**

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabave. Trošak nabave obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Naknadni troškovi se kapitaliziraju ako ispunjavaju kriterije priznavanja i povećavanja buduće ekonomske koristi specifičnog sredstva. Za naknadno mjerenje, Fondacija koristi model troška nabavke. Amortizacija se priznaje prema linearnoj metodi kroz procijenjeni korisni vijek trajanja svake komponente. Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Procjena vrijednosti umanjenja se provodi u slučajevima i situacijama koje ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine neće biti nadoknadiiva. Nekretnine, postrojenja i oprema se prestaju priznavati kada se prodaju ili kada se ne očekuju više buduće ekonomske koristi od korištenja te imovine ili kada se otuđe. Molimo pogledajte bilješku 3h i 3i. Kretanje na pozicijama nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme za godinu dana 31. decembra 2024. godine je bila kako slijedi:

Opis	Građevina - MSFI 16 BAM	Oprema BAM	Kancelarijski namještaj BAM	Transportna vozila BAM	Nematerijalna imovina BAM	Ukupno BAM
<i>Trošak sticanja</i>						
Na dan 01. januara 2024. godine	90.585	331.940	45.622	198.089	933.297	1.599.533
Povećanja	143.760	24.827	1.200	-	33.738	203.525
Prenos	-	-	-	-	-	-
Smanjenja	(90.585)	(19.903)	-	(37.275)	-	(147.763)
Na dan 31. decembra 2024. godine	143.760	336.864	46.822	160.814	967.035	1.655.295
<i>Ispravka vrijednosti</i>						
Na dan 01. januara 2024. godine	83.036	270.448	26.327	34.075	760.661	1.174.547
Obračunato tokom godine	47.482	37.793	5.241	26.895	138.623	256.034
Otuđenja i otpisi	(90.585)	(17.622)	-	(27.467)	-	(135.674)
Na dan 31. decembra 2024. godine	39.933	290.619	31.568	33.503	899.284	1.294.907
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>						
Na dan 01. januara 2024. godine	7.549	61.492	19.295	164.014	172.636	424.986
Na dan 31. decembra 2024. godine	103.827	46.245	15.254	127.311	67.751	360.388

14. Ulaganja u povezana pravna lica

	% vlasništva	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Studio Fin d.o.o. Sarajevo	100%	40.571	40.571
Mašta d.o.o. Sarajevo	100%	2.000	2.000
		42.571	42.571

15. Ulaganja u pridružena pravna lica

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Ulaganja u pridružena pravna lica	46.188	46.538
	46.188	46.538

Na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, pregled ulaganja u pridružena pravna lica je kako slijedi:

	% vlasništva	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Teta Pričalica d.o.o. Vogošća	42%	9.618	9.618
Holomedia d.o.o. Čapljina	49%	9.310	9.310
Quantum Helath Care d.o.o.	25%	6.800	6.800
Bubamarin Svijet d.o.o. Vlasenica	49%	5.365	5.365
Igraj uči rasti d.o.o. Jelah	26%	3.809	3.809
Greens d.o.o. Sarajevo	20%	2.830	2.830
Edutech d.o.o. Sarajevo	18%	2.151	2.151
Zaza d.o.o. Sarajevo	20%	2.000	2.000
Kapak d.o.o. Sarajevo	35%	360	360
Repro Centar d.o.o. Prijedor	35%	350	350
Telemedia d.o.o. Zenica	35%	-	350
Golden DS d.o.o. Sarajevo	35%	350	350
Agromanija d.o.o. Cazin	30%	300	300
Quantum Medicom d.o.o. Banja Luka	30%	300	300
D.E.A. Line d.o.o.	15%	300	300
JoWood d.o.o. Banja Luka	28%	280	280
Le Petit d.o.o.	13%	260	260
Wolfen d.o.o. Cazin	25%	250	250
Tamy d.o.o. Banja Luka	24%	250	250
Sgugar On Top d.o.o.	24%	240	240
MT Port d.o.o. Sarajevo	20%	200	200
TITAN Create Inspire d.o.o. Banja Luka	20%	200	200
SA Card d.o.o.	20%	200	200
Gemex d.o.o. Sarajevo	8%	160	160
Manoxo d.o.o. Usora	3%	105	105
Penelope Tours d.o.o.	5%	100	100
Interprodukt d.o.o. Mostar	10%	100	100
		46.188	46.538

16. Dugoročni depoziti

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Dugoročni depoziti	78.350	51.450
	78.350	51.450

Tokom 2024. godine, Fondacija Mozaik je potpisala osam ugovora sa Sparkasse bank d.d. Sarajevo o beskatmatnim oročenim depozitima, kao instrument osiguranja u okviru Projekta „Korak po korak“ koji zajednički provode Fondacija Mozaik i Sparkasse bank d.d. Sarajevo, a u svrhu realizacije kratkoročnih kredita za mala preduzeća. Na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, pregled dugoročnih depozita je kako slijedi:

	Datum dospjeća	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	9.12.2026	-	7.500
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	19.12.2026	2.000	2.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	23.2.2026	5.000	5.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	25.6.2029	-	1.300
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	9.9.2027	2.500	2.500
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	19.9.2027	2.400	2.400
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	22.9.2027	3.000	3.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	29.1.2028	8.000	8.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	27.4.2028	1.000	1.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	5.5.2025	-	1.200
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	6.5.2026	550	550
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	24.5.2033	3.000	3.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	25.7.2028	3.500	3.500
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	27.7.2026	3.400	3.400
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	13.1.2027	2.100	2.100
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	22.1.2027	5.000	5.000
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	19.07.2029.	10.000	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.07.2027.	2.400	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.07.2025.	600	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	22.06.2031.	8.400	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	09.03.2027.	1.400	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	12.04.2029.	6.900	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	12.04.2025.	1.200	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.06.2027.	2.400	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.06.2025.	600	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.07.2027.	2.400	-
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	10.07.2025.	600	-
		78.350	51.450

17. Dugoročna razgraničenja

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Dugoročna razgraničenja	294	943
	294	943

18. Zalihe

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Sitan inventar	11.769	13.098
Ispravka zaliha sitnog inventara	(8.122)	(3.060)
	3.647	10.038

19. Potraživanja od kupaca

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Potraživanja od kupaca	6.251	18.712
	6.251	18.712

Na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, ročna struktura je kako slijedi:

Ročna struktura	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Dospjelo do 365 dana	6.251	18.712
Dospjelo preko 365 dana	-	-
	6.251	18.712

20. Potraživanja od donatora i ostala potraživanja

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Potraživanja od donatora	366.563	233.166
Potraživanja za date zajmove	31.716	46.246
Potraživanja od posredničke banke – Rusija	14.620	14.620
Ispravka vrijednosti potraživanja od posredničke banke – Rusija	(14.620)	(14.620)
Potraživanja od zaposlenih	1.481	4.665
Potraživanja za PDV	24.290	16.541
Potraživanja za date avanse	589	1.360
Ostala potraživanja	29.686	13.858
	454.325	315.836

Na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, pregled potraživanja od donatora je kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Interreg	77.563	-
USAID	278.326	218.796
Caritas EU	10.674	14.369
	366.563	233.165

Na osnovu Ugovora potpisanog sa Finance in Motion – Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu, Fondacija je potpisala ugovore o namjenskom zajmu sa malim preduzećima.

Na dan 31. decembar 2024. godine, pregled potraživanja po odobrenim zajmovima bio je kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Super žena – Ugovor br. 1810-10/20 22.10.2020.	2.250	2.550
Lahor – Ugovor br. 1833-10/20 29.10.2020.	-	1.167
Solheat – Ugovor br. 2108-12/20 22.12.20.	2.000	2.000
Tamy d.o.o. Banja Luka – Ugovor br. 21/10-2220	6.000	6.000
Igraj uči rasti – Ugovor br. 21/10-2263	3.800	3.800
Zemlja čuda Sarajevo – Ugovor br. 22/02-164	-	229
ZAZA d.o.o. Sarajevo – Ugovor br. 22/07-2516	-	2.000
Gemex d.o.o. – Ugovor br. 22/09-2730	-	4.444
Zabubox d.o.o. Travnik – Ugovor br. 22/09-2732	6.000	6.000
MT PORT Kakanj – Ugovor br. 22/09-2734	9.166	9.166
Quantum Medicom d.o.o. – Ugovor br. 22/09-2736	-	2.571
Studio Atrij d.o.o. – Ugovor br. 22/10-2988	-	3.818
DaVinci Guitares	2.500	2.500
	31.716	46.246

21. Aktivna vremenska razgraničenja

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Unaprijed plaćeni troškovi	4.760	6.593
	4.760	6.593

22. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Žiro račun BAM	3.022.664	2.728.818
Devizni žiro račun	1.113.621	113.567
Blagajna	67	67
	4.136.352	2.842.452

Fondacija ima otvorene transakcijske račune kod Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, Sparkasse Bank d.d. Sarajevo i Unicredit bank d.d. Sarajevo u domaćoj BAM valuti, EUR i USD valuti.

23. Izvori finansiranja

Na dan 31. decembar 2024. godine, izvori finansiranja su bili kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Izvori finansiranja	948.145	948.145
Višak prihoda/(rashoda) za godinu	669.015	212.758
	1.617.160	1.160.903

24. Rezervisanja za otpremnine

Fondacija obračunava troškove za otpremnine na godišnjem nivou, u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih i članom 50. Pravilnika o radu. Za potrebe određivanja iznosa rezervisanja, Fondacija koristi diskontnu stopu od 8%.

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Rezervisanja za otpremnine	44.120	28.225
	44.120	28.225

Na dan 31. decembar 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, kretanje na poziciji rezervisanja za otpremnine je kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Stanje na dan 01. januara	28.225	27.746
Rezervisanje	15.895	6.901
Otpuštanje rezervisanja	-	(6.422)
Stanje na dan 31. decembra	44.120	28.225

25. Obaveze za najmove – MSFI 16

Molimo pogledajte Bilješku 3m. Svi zakupi se priznaju kao imovina sa pravom korištenja i obaveze po osnovu zakupa osim u slučajevima kako slijedi:

- Zakupa imovine male vrijednosti i
- Zakupa imovine sa rokom najma od 12 mjeseci ili manje.

Obaveze po osnovu najmove se mjere po sadašnjoj vrijednosti ugovorenih plaćanja u periodu trajanja najma, pri čemu se plaćanja diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopu lako utvrditi (kao što je uobičajeno), a u drugom slučaju kad tu kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi, Fondacija primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja. Varijabilna plaćanja zakupnine se uključuju u mjerenje obaveze po osnovu najma samo ako ovise od određenog indeksa ili stope. U takvim slučajevima, početno mjerenje obaveze po osnovu najma će se zadržati nepromijenjeno tokom trajanja najma. Ostala varijabilna plaćanja najmove se evidentiraju kao rashodi u periodu na koji se odnose. Prilikom prvog priznavanja, vrijednost obaveza po osnovu najmove uključuje i:

- Iznose koji se očekuje da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- Cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju;
- Kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Pravo na korištenje imovine se početno mjeri u iznosu obaveze po osnovu najma umanjene za eventualne podsticaje u vezi sa najmom i uvećano za:

- Plaćanja po osnovu najma izvršena prije početka najma;
- Početno direktne nastale troškove i
- Iznos bilo kakvog priznatog rezervisanja u kojem Fondacija mora u slučaju raskida ugovora rastaviti, ukloniti ili obnoviti zakupljenu imovinu.

Nakon početnog mjerenja, obaveze po osnovu najмова se povećavaju za iznos obračunate kamate na preostali iznos, a umanjuju za izvršena plaćanja po osnovu najma. Imovina sa pravom korištenja se amortizuje linearno tokom preostalog perioda zakupa ili preostalog ekonomskog vijeka trajanja imovine u slučajevima kada je ocijenjeno da je vijek trajanja imovine kraći od perioda zakupa što je rjeđi slučaj. Kada Fondacija revidira procjenu perioda trajanja zakupa (npr. ponovno procjenjivanje vjerovatnoće produženja ili korištenja opcije raskida zakupa), prilagođava se iznos obaveze po osnovu najma kako bi odražavao plaćanja tokom revidiranog perioda, koji se diskontuju primjenom revidirane diskontne stope. Vrijednost obaveze po osnovu najma se također revidira kada se revidira varijabilni element budućih plaćanja najмова koji ovise od određenog indeksa ili stope osim u slučajevima kada diskontna stopa ostaje nepromijenjena. U oba slučaja se vrši prilagođavanje vrijednosti imovine sa pravom korištenja, a revidirani iznos se amortizuje tokom preostalog (revidiranog) perioda trajanja najma. U slučaju da se imovina sa pravom korištenja prilagodi na nulu, bilo kakva dalja smanjenja se priznaju u bilansu uspjeha.

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Dugoročne obaveze po osnovu najma		
Najam kancelarijskih prostorija – Splitska 14, Sarajevo	99.791	-
	99.791	-
Kratkoročne obaveze po osnovu najma		
Najam kancelarijskih prostorija – Splitska 14, Sarajevo	7.586	4.818
	7.586	4.818
	107.377	4.818

Dana 16. februara 2017. godine, Fondacija je potpisala ugovor o zakupu kancelarijskih prostorija br. 228-02/17 sa Osman Halebić. Dana 19. februara 2024. godine, Fondacija je potpisala Aneksa III ugovora o zakupu, broj 24/02-171 za period od 01. marta 2024. godine do 29. februara 2027. godine. Na bazi procjena Uprave, predmet najma će se koristiti tri godine. Na datum sastavljanja finansijskih izvještaja, Uprava će procjenjivati mogućnost raskida najma. Mjesečna zakupnina iznosi BAM 4.500. Fondacija je izračunala inkrementalnu stopu najma u iznosu od 7,00%. Inkrementalna stopa najma odražava procjenu Fondacije po kojoj bi stopi dobilo zaduženje od finansijske institucije uzimajući u obzir postojeći kreditni rejting, kvalitetu kolaterala i duljinu finansiranja. Amortizacija prava korištenja vrši se po stopi od 33,33%, kako je korisnik vijek trajanja procijenjen na 3. godine.

Kretanje sadašnje vrijednosti budućih plaćanja po najmu bilo je kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Stanje na dan 1. januara	4.818	54.184
Povećanja	143.760	-
Dospjeće kamate	8.637	1.795
Plaćanja	(49.838)	(51.161)
Stanje na dan 31. decembra	107.377	4.818
<i>Od toga dospjeće unutar 1. godine</i>	<i>7.586</i>	<i>4.818</i>
<i>Od toga dospjeće nakon 1. godine</i>	<i>99.791</i>	<i>-</i>

Iznosi priznati u bilansu uspjeha su kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Amortizacija prava korištenja	47.482	45.292
Inkrementalna kamata u najmu po stopi od 7%	8.637	1.795
Operativni troškovi najma priznati za kratkoročne najmove	4.878	5.016
Operativni troškovi najma priznati za najmove male vrijednosti	-	-
Varijabilne zakupnine	-	-
	60.997	52.103

Struktura plaćenih najamnina prema prirodi je kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Plaćanja varijabilne najamnine sa fiksnim minimalnim plaćanjem	-	-
Plaćanja isključivo fiksne najamnine	60.997	52.103
Isključivo varijabilne najamnine	-	-
	60.997	52.103

Svi najmovi u portfelju Fondacije imaju opciju ranijeg prekida neraskidivog perioda najma. Uprava vrši intenzivne procjene u pogledu iskorištenja opcije produženja ili ranijeg prekida ugovora o najmu na svaki datum finansijskih izvještaja. Nediskontirani iznos dospjeća budućih plaćanja po najmu prema mogućnosti korištenja opcije produženja ili ranijeg prekida neraskidivog perioda najma je kako slijedi:

	Buduća plaćanja unutar pet godina BAM	Buduća plaćanja preko pet godina BAM
Ugovori o najmu sa opcijom produženja	107.377	-
Ugovori o najmu sa opcijom raskida	4.878	-
	112.255	-

26. Dugoročne obaveze

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
ERSTE Fondacija	2.000	2.000
Steiermärkische Gratz	40.098	48.898
EFSE	39.117	39.117
	81.214	90.014

Dugoročne obaveze odnose se na sredstva primljena od ERSTE Fondacije i Steiermärkische Gratz sa ciljem obezbjeđivanja garancija za preduzeća koja učestvuju u programu „Korak po korak“. Program se provodi kroz odobravanje kredita preduzećima koje odobrava Sparkasse Bank d.d. Sarajevo u saradnji sa Fondacijom Mozaik.

Dana 08. februara 2022. godine, Fondacija Mozaik je potpisala Ugovor o konsultantskim uslugama sa Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu (EFSE) za pružanje sveobuhvatne podrške u pristupu finansiranju i izgradnji preduzetničkog ekosistema za mlade i početne preduzetnike, u saradnji sa Kompanijom. Ukupna vrijednost ugovora iznosi EUR 61.232.

Troškovi kolateralnog depozita iznose do EUR 40.000.

Specifični ciljevi Projekta su:

- Uspostaviti mehanizam kolateralnog depozita i omogućiti pristup kreditima Kompanije za do 30 mladih početnih preduzetnika, te
- Obezbijediti monitoring podršku za ova preduzeća.

27. Obaveze prema dobavljačima

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	17.996	78.267
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	15.383	12.028
	33.379	90.295

28. Ostale obaveze

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Obaveze prema zaposlenicima	76.853	69.376
Obaveze za poreze i doprinose	47.778	59.438
Obaveze po osnovu ugovora o djelu	-	1.150
Obaveze prema malim preduzećima	99.674	99.674
Ostale obaveze	5.333	13.332
	229.638	242.970

Dana 29. septembra 2021. godine, Fondacija Mozaik je potpisala Ugovor o konsultantskim uslugama sa Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu (EFSE), u iznosu od BAM 99.674 koji se odnosi na:

- Proširenje mehanizma povratnih grantova na dodatnih 10 skalabilnih društvenih preduzeća, i
- Povećanje uključenosti dijaspore u ekosistem podrške (društvenim) preduzetnicima.

29. Odloženi prihodi

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Odloženi prihodi – Program za mlade	2.744.671	1.726.691
Odloženi prihodi – Amortizacija	213.677	366.511
Odloženi prihodi – Tech Soup	-	3.159
Odloženi prihodi – Game4Change	22.807	-
Odloženi prihodi – RBF	29.442	40.680
Ostala kratkoročna rezervisanja	9.641	5.852
	3.020.238	2.142.893

30. Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima

Upravljanje rizikom kapitala

Fondacija upravlja svojim izvorima na način da osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata vlasnicima kroz optimizaciju salda dugovanja i izvora sredstava. Struktura izvora sastoji se od dugovanja, koje uključuje obaveze za najmove prikazane u bilješci 25, finansijske obaveze prikazane u bilješci 26, obaveze prema dobavljačima prikazane u bilješci 27 i ostale obaveze prikazane u bilješci 28, te novca i novčanih ekvivalenata u bilješci 22, kao i osnivačkog kapitala koji se može koristiti za namirenje gubitaka, uključujući osnivački ulog, rezerve i akumulirani gubitak. Uprava pregleda strukturu kapitala redovno. Odnos duga i vlastitih izvora se računa kao omjer neto dugovanja i kapitala. Neto dugovanja se računaju kao ukupne obaveze, uključujući „kratkoročne i dugoročne obaveze“ kao što je prezentirano u bilansu stanja umanjeno za novac i novčane ekvivalente. Finansijski odnosi su prikazani kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Dugovanja (I)	451.608	428.097
Manje: Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 22)	(4.136.352)	(2.842.452)
Neto dugovanja	(3.684.744)	(2.414.355)
Izvori finansiranja (II)	1.617.160	1.160.903
Omjer neto duga i kapitala	(2,28)	(2,08)

(I) Dugovanja uključuju kratkoročne i dugoročne pozajmice

(II) Kapital uključuje cjelokupni kapital i rezerve Fondacije kojima se upravlja kao kapitalom

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2024. BAM	31. decembar 2023. BAM
FINANSIJSKA IMOVINA		
Potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	4.764.037	3.317.559
	4.764.037	3.317.559
FINANSIJSKE OBAVEZE		
Po amortizacijskom trošku	451.608	428.097
	451.608	428.097

Djelokrug upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Fondacije pregleda i upravlja finansijskim rizicima vezanim za poslovanje Fondacije kroz uspostavljeno interno izvještavanje o rizicima u kojima se analiziraju izlaganja istima prema stupnju i značajnosti. Ovi rizici

uključuju rizike tržišta (uključujući i rizik promjene kursa stranih valuta, rizik fer vrijednosti i kamatni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatnih stopa gotovinskog toka.

Tržišni rizik

Aktivnosti Fondacije izlažu Fondacija prvenstveno finansijskim rizicima zbog promjene kursa stranih valuta. Fondacija ne ulazi u različite derivativne finansijske instrumente kako bi upravljalo izloženosti kamatnom i kursnom riziku.

Rizik strane valute

Fondacija obavlja određene transakcije u stranim valutama, a prema tome postoji izloženost riziku promjene strane valute. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Fondacije u stranim valutama na dan 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine je bila nula. Uprava smatra da Fondacija nije izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, za poslovne transakcije u domaćoj valuti BAM, kao i u valuti EUR za koji je konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR = 1,95583 BAM) na temelju principa Valutnog odbora. Promjene kursa bi zahtijevale izmjene i dopune zakona i odobrenje od strane Parlamentarne skupštine BiH.

Rizik kamatnih stopa

Fondacija nije izložena riziku kamatnih stopa, obzirom da Fondacija nepozajmljuje sredstva uz fiksne ili varijabilne kamatne stope.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra partija insistirati na svojim ugovorenim obavezama koje mogu kod Fondacije dovesti do finansijskih gubitaka. Fondacija je usvojilo Politiku prema kojoj će surađivati samo sa kreditno sposobnim kontra partijama i uz obezbjeđenje valjanog kolaterala tamo gdje je neophodno, kao sredstvo za ublažavanje rizika finansijskih gubitaka kod ugovorenih obaveza. Fondacija nije izloženo bilo kakvom značajnom kreditnom riziku prema bilo kojoj kontra strani ili grupi kontra strana koje imaju slične karakteristike.

Rizik likvidnosti

Konačnu odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koji je izgradio odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u upravljanju kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih zahtjeva finansiranja i upravljanja likvidnošću Fondacije. Fondacija upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne rezerve, bankovna sredstva, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospijea imovine i obaveza. Slijedeća tabela prikazuje dospijea imovine Fondacije i sastavljena je na osnovu ne diskontovanih ugovorenih dospijea imovine.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM
2024							
Beskatmatno	-	462.753	4.353	19.588	52.233	88.759	627.685
Instrumenti varijabilne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	0.5%-1.0% p.a.	4.136.352	-	-	-	-	4.136.352
	-	4.599.105	4.353	19.588	52.233	88.759	4.764.037
2023							
Beskatmatno	-	335.977	2.858	12.863	34.300	89.109	475.107
Instrumenti varijabilne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	0.5% - 1.0% p.a.	2.842.452	-	-	-	-	2.842.452
	-	3.178.429	2.858	12.863	34.300	89.109	3.317.559

Sljedeća tabela prikazuje preostala dospijuća obaveza Fondacije. Donja tabela je sastavljena na osnovu ne diskontovanih novčanih tokova obaveza zasnovanih na najranijem datumu na koji se može zahtijevati od Fondacije da izmiri svoje obaveze.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjesec	1 -3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM	BAM
2024							
Beskamatno	-	264.371	2.707	12.182	64.971		344.231
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3M EURIBOR + 1,75%- 4,15% p.a.	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	107.377	-	-	-	-	107.377
	-	264.371	2.707	12.182	64.971		451.608
2023							
Beskamatno	-	334.765	3.000	13.502	72.011	-	423.279
Instrumenti varijabilne kamatne stope	3M EURIBOR + 1,75%- 4,15% p.a.	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	4.818	-	-	-	-	4.818
	-	339.583	3.000	13.502	72.011		428.097

Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se trebala primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obaveza u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan njenog mjerenja. Kod mjerenja fer vrijednosti Uprava prihvata njena glavna obilježja koja se ogledaju u sljedećem:

- Fer vrijednost je izlazna cijena koja bi se postigla za imovinu ili platila za podmirenje obaveza na datum mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera vrijednosti imovine i obaveza na datum mjerenja uzimajući u obzir posebna obilježja imovine ili obaveza koja su predmet mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera hipotetičke transakcije koja podrazumijeva normalan položaj na tržištu i provedene uobičajene marketinške aktivnosti na datum mjerenja; i
- Fer vrijednost je mjera na određeni datum mjerenja, promjenjiva u širem ili užem vremenskom okviru.

Fer vrijednost finansijske imovine kojom se trguje na aktivnim tržištima određuje se korištenjem kotiranih tržišnih cijena, ako su dostupne na datum bilansa. U okolnostima u kojima kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika određivanja cijena. Promjene temeljnih pretpostavki, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene. Prema tome, izračunate fer tržišne procjene ne mogu se realizirati u tekućoj prodaji finansijskog instrumenta. Na dan 31. decembra 2023. godine i na dan 31. decembra 2024. godine Uprava vjeruje da fer vrijednost finansijske imovine i obaveza ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Fondacija MOZAIK
Bilješke uz finansijske izvještaje

	31.12.2024.		31.12.2023.			
	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Dostupne tržišne vrijednosti	Hijerarhija fer vrijednosti
	BAM'000	BAM'000	BAM'000	BAM'000	BAM'000	Nivo
Finansijska imovina						
Kupci i ostala potraživanja	460.576	460.576	334.548	334.548	2	-
Depoziti	78.350	78.350	51.450	51.450	-	-
Udjeli	88.759	88.759	89.109	89.109	-	-
Novac	4.136.352	4.136.352	2.842.452	2.842.452	1	-
Finansijska imovina	4.764.037	4.764.037	3.317.559	3.317.559		-
Obaveze za						
Najmove i dugoročne obaveze	188.591	188.591	94.832	94.832	2	-
Dobavljači i ostale obaveze	263.017	263.017	333.265	333.265	2	-
Obaveze	451.608	451.608	428.097	428.097		-
Nefinansijska imovina						
Nekretnine, postrojenja i oprema	292.637	292.637	252.350	252.350	3	-
Nematerijalna imovina	67.751	67.751	172.636	172.636	3	-
Zalihe	3.647	3.647	10.038	10.038	-	-
Ostalo	5.054	5.054	7.536		3	-
Nefinansijska imovina	369.088	369.088	442.559	435.024		-
Nefinansijske obaveze						
Ostalo	3.020.237	3.020.237	2.142.893	2.142.893	3	
Nefinansijske obaveze	3.020.237	3.020.237	2.142.893	2.142.893		
Nivo 1	Fer vrijednost finansijskih instrumenata na bazi tržišnih pokazatelja.					
Nivo 2	Fer vrijednost na bazi diskontiranog gotovinskog toka.					
Nivo 3	Fer vrijednost na bazi netržišnih inputa i procjena.					

31. Transakcije sa povezanim licima

Transakcije sa povezanim licima

	31. decembar 2024. BAM	31. decembar 2023. BAM
Potraživanja		
Mašta d.o.o.	-	39
	-	39
Prihodi		
Studio Fin d.o.o. Sarajevo	460.000	-
	460.000	-
Rashodi		
Mašta d.o.o.	185.747	205.149
Studio Fin d.o.o. Sarajevo	-	23.728
	185.747	228.877

Naknade ključnim članovima uprave

Za godinu koja završava na 31. decembra 2024. godine i na dan 31. decembra 2023. godine isplate ključnim članovima Uprave su bile kako slijedi:

	31. decembra 2024. BAM	31. decembra 2023. BAM
Bruto plate i naknade	192.118	267.817
	192.118	267.817

32. Potencijalne obaveze

Porezni aspekt

U toku 2023. godine, za period od 01. januara 2017. godine do 14. novembra 2022. godine, Fondacija je bila predmetom kontrole Porezne uprave FBiH, te su utvrđene dodatne porezne obaveze u iznosu od BAM 147.314. Sve obaveze po Rješenju Porezne Uprave FBiH su konačno izmirene u toku 2023. godine, i Fondacija nema dodatnih obaveza po ovom osnovu.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Fondacija nije bila predmetom kontrole Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te nema potencijalnih obaveza po ovom osnovu.

Sudski sporovi

Fondacija na dan 31. decembar 2024. godine nije tužena strana, niti je pokrenulo sudske postupke protiv trećih strana.

Potencijalne finansijske obaveze

Tokom 2024. godine, Fondacija Mozaik je potpisala osam ugovora sa Sparkasse bank d.d. Sarajevo o beskamatnim oročenim depozitima, kao instrument osiguranja u okviru Projekta „Korak po korak“ koji zajednički provode Fondacija Mozaik i Sparkasse bank d.d. Sarajevo, a u svrhu realizacije kratkoročnih kredita za mala preduzeća.

33. Preuzete obaveze

Preuzete obaveze su obaveze koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima na dan izvještaja o finansijskoj poziciji, kako nisu stvoreni preduvjeti za priznavanje navedenih transakcija u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS i MSFI. Preuzete obaveze su transakcije budućeg perioda koje se mogu očekivati sa značajnom izvjesnošću na osnovu ugovora koje Fondacija ima potpisane na dan izvještaja o finansijskoj poziciji. Na dan 31. decembra 2024. godine, preuzete obaveze osim za najam za narednu godinu iznose BAM 4.878.

34. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo događaja koji su nastali nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali bilo kakva otkrivanja ili ispravke u finansijskim izvještajima kako je propisano MRS 10 Događaji nakon izvještajnog perioda.

35. Odobrenje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave **Fondacije MOZAIK** na dan **05. juna 2025. godine**:

Zoran Puljić, Direktor

